HALKIN SESİ

17 Şubat 1976

250 Kuruş

44

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

ÜMİT ERDAL

FEHMİ ALTINBİLEK

ŞÜKRÜ BALCI

ÜNSAL KEKEVİ

12 MART İŞKENCECİLERİ İŞ BAŞINDA



FAKİR KÖYLÜNÜN ÇOCUĞUNU OKULA ALMIYORLAR

Ben, 10 nüfuslu, 48 yaşında fakir bir köylüyüm. Hiç toprağım yoktur. Kendim Şap köyünde bir kömde oturuyorum. Yaşadığım köm, köy muhtarına aittir. Hiç bir gelirim yoktur. Bazı kişilerin yardımı ile yaşama mücadelemi sürdürüyorum. Bulunduğum köy Tunceli'nin Nazimiye kazasına bağlıdır.

Bölgemizde yatılı okul vardır. Bu okula fakir ve yetim öğrencilerin alınması gerekir. Bir çocuğumun bu okula alınması için üstüste iki yıl dilekçe verdim. Bu dilekçeler köy muhtarı tarafından da imzalandı. Fakat benim sözüm para etmediği için okul müdürleri Hasan Yıldız ve Cemal Dutağacı zenginlerin çocuklarını okula aldılar. Herkes bunlardan fakir fukaranın hakkını sormalıdır.

Kâzım Cömert

SEYRANTEPE MAHALLESİNİN DERTLERİ

Seyrantepe mahallesi 1970 yılında kurulmaya başlayan ve halen gelişmekte olan bir gecekondu semtidir. Bir tarafı Ayazağa'ya bir tarafı Kağıthane'ye, bir tarafı da Sanayi Mahallesine dayanır. 5000'e yakın gecekondu vardır. Elektrik yoktur. Hakim sınıfların partileri her oy için elektrik direği, her oy için kablo vadinde bulunmaktadırlar. Yolumuz yoktur. Yıllardır çamurdan geçilmemektedir. Belediye otobüsü yoktur. Diğer vasıtalar da pahalıya mal olmaktadır. Bir hastanın hastaneye götürülmesi için arabalar 500 lira para istemektedirler. Burada bu parayı halk ancak 15 gün çalışarak kazanmaktadır. Bölge su verilmeye elverişli olduğu halde halkın ihtiyacını karşılayacak su verilmemektedir.

Mahalle epey kalabalık olmasına rağmen orta dereceli bir okul yoktur. Bir ilkokul var. Onun da öğretmeni yoktur. Okul ilk açıldığında idare emekçi ailelerin çocukları üzerinde ağır baskı uygulamaktaydı. Burjuva ailelerden gelen çocuklar ile emekçi ailelerden gelen çocuklar ayrı ayrı sınıflarda okutulmaktaydılar.

Mahallede hiç bir sağlık kuruluşu yoktur. Bu acil ihtiyaçlarımızın karşılanmasını istiyoruz.

HALKIN SESİ

HAFTALIK DERGİ

- **Sahibi: İLKER SÜMERKAN**
- **Sorumlu Yazı İşleri Md. FİKRET ULUSOYDAN**
- **Yönetim Yeri Çatalçeşme Sok. 46/11 Cağaloğlu - İstanbul**
- **Yazışma ve Abone Ad. P.K. 1112, Sirkeci - İst.**
- **Baskı: ARZUM TİC. MAT.**
- **Abone şartları: Yurtiçi Yıllık 125 Altı Ay'lık 65 TL. Avrupa (Uçak) Yıllık 200 Altı aylık 100 TL.**
- **İlân şartları: Santimi 30 TL. Yayın ilânı Çerçevesi 100 TL.**
- **İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE**
- **Türkiye dağıtımı. Sabri Özakar**

BİRLİK OLURSAK SENDİKALAŞABİLİRİZ

Bizler Adela Deri ve İplik Fabrikası'nda çalışan işçileriz, Fabrikanın kundura kısmı yeni kurulmuştur. Burada yüzelliden fazla işçi çalışmaktadır. Adela sözde bir halk ortaklığıdır. Ama, aslında tek bir patron vardır. Müdür yardımcısı emekli bir Albaydır. Albay fabrikayı askeri bir kışladan farksız hale getirmiştir. İşçiler üzerinde baskı kuruyor, işçileri işten atıyor. Fabrikanın deri kısmı üç ay öncesine kadar sendikasızdı. İşçilerin güçlü direnişi sayesinde patron dize geldi. Sendikayı kabul etti. Türk-İş'e bağlı Deri-İş sendikası fabrikaya girdi. Fakat, işçiler haklarını yine elde edememişlerdir.

Deri kısmında işçi arkadaşlar su içinde çalışıyorlar. Hasta olup izin istedikleri zaman, işten atılmakla tehdit edilmektedirler. İş güvenliği hiç yoktur. Son bir hafta içinde yedi işçi arkadaş işten atıldı. Paydos zamanından sonra, bazan 20 dakika daha fazla çalıştırıyorlar.

Birgün bir işçi arkadaş, yemekhaneye gidilirken kargaşalık çıktı diye işten atıldı. Yemekhanede Albay bize, «Öküzler bile ahırdan çıkarken sizden naziktir» dedi. «Burada kimse öküz değildir» diyen bir arkadaş ertesi günü işten atıldı.

Biz kundura bölümünde çalışıyoruz. Biz hala sendikasızız. Bazı patron adamları bizi sendikadan soğutmaya çalışıyorlar. Ama biz o patron uşaklarını hiç sevmiyoruz. İçimizde kıpırdanış var. Birlik olursak biz de sendikalaşabiliriz.

Alibeyköy Adela Fabrikasından Bir Grup Kundura İşçisi

BAŞARAMAYACAKLAR

Bizler, Alibeyköy Boyasan fabrikasında grevde bulunan 93 işçiyiz. Birliğimiz beraberliğimiz sayesinde grevimiz 49 gündür sürüyor. Patron ve adamları her gün grevimizi kırmıya çalışıyorlar ama başaramayacaklar.

Grevin 47. gününde, patron jandarmaları üstümüze salarak içerden mal çıkartmak istedi. Hepsini kovaladık. Bir saat sonra daha çok jandarma tabanca ve süngülerle üstümüze geldiler. Yine karşı koyduk. Bizi o tarafa bu tarafa fırlattılar. İki arkadaşımızı karakola çekip akşama kadar dövdüler. Ve içerden 32 ton mal çıkarttılar. Bugün yine gelecekler mal çıkartmaya. Daha güçlü, daha kinli bekliyoruz onları gereken dersi verebilmek için. Kanımız canımız pahasına kazandığımız grev hakkımızı elimizden almak, grevimizi kırmak için çok çalışıyorlar. Elka'da, Uygun Plastik'te oynanan oyunu burada da oynamak istiyorlar. Başaramayacaklar.

Boyasan Fabrikasında çalışan 93 işçi adına bir gurup işçi

KARŞIYAKA HALK BİRLİĞİ'NE FAŞİST SALDIRI

Karşıyaka Halk Birliği Derneğimiz son günlerde faşist komandoların saldırılarına maruz kalmaktadır. Daha önce de derneğimize bomba atılmış ve binanın camları kırılmıştı.

Son olarak, mahallemizde faaliyet gösteren MHP Gençlik Kolu ve Büyük Ülkü Derneği üyeleri dışardan getirttikleri 30-40 faşistle beraber derneğimize silahlı bir baskın düzenlediler. Faşistler önce dernek binası önünde birkaç arkadaşımıza saldırdılar, arkadaşlarımızın karşı koyması üzerine dernek binasını kurşun yağmuruna tuttular. Bu arada birkaç arkadaş yaralandı ve hastaneye kaldırıldı.

Olaydan sonra derneğe polis geldi ve dernekte bulunan arkadaşları gözaltına aldı. Hastanede bulunan yaralılar dahi ancak kefaletle serbest bırakıldılar.

Daha sonra, arama bahanesiyle derneğimizi basan polis, üç arkadaşımızı daha sebebsiz yere gözaltına aldı, afişlerimizi yırttı, kitap ve bildirilerimizi götürdü.

Derneğimize yapılan bu faşist saldırılar bizi yıldırmayı ve dernek faaliyetini durdurmayı amaçlamaktadır. Karşıyaka Halk Birliği, devrimci mücadelesini daha güçlü ve azimli olarak yılmadan sürdürecektir.

Hüseyin Yılmaz
Ankara

ZİNDANA ATILAN ARKADAŞLARIMIZ SERBEST BIRAKILSIN

Antalya Gazipaşa Lisesi idaresini ele geçiren faşist öğretmenler ve onlarla işbirliği yapan komandolar devrimci öğrenciler üzerinde baskı kurmaya çalıştılar. Ama evdeki hesap çarşıya uymadı. Faşist bir öğretmenin devrimci bir öğrenciyi dövmeye yeltenmesi üzerine bütün öğrenciler toplandılar ve faşistlere hak ettikleri cevabı verdiler.

Faşist olduğunu açık açık söyleyen Gazipaşa savcısı 6 arkadaşımızı tutukladı. Arkadaşlarımızın haklarını savunmaya andiçtik ve direnişe geçtik. Boykot yaptık. Boykotun birinci günü iyi geçti. Ama ikinci günü gerek bizim tecrübesizliğimizden gerekse bazılarının uzlaşmacı tutumları sonucu boykot kırıldı. Aynı akşam biz forum topladık ve hatalarımızı ortaya koyduk. Hatalarımızdan dersler çıkardık. Ertesi sabah erkenden okula giderek boykotumuzu sürdürdük. 1400 öğrencinin 1300'ü boykota katıldı.

Milli Eğitim Müdürü yardımcısı İbrahim Metin öğrencileri cezalandırmak için okula geldi, fakat içeri giremeyerek gerisin geriye döndü.

Antalya valisi okulumuzu süresiz kapattı. Okulumuz halen kapalıdır.

Zindana atılan arkadaşlarımızı ziyaret ediyor ve yüzlerce devrimci onlara özgürlük verilmesini, istiyor. Arkadaşlarımız da mücadelelerini içerde sürdürüyorlar.

Mücadelenin devrimcileri kitlelerle birleştirdiğini öğrendik. Çünkü çeşitli köylerden gelen köylüler bizi desteklediler.

Antalya Gazipaşa devrimcileri

HAKARRİYE GEL DE YOKSUL KÖYLÜNÜN HALİNİ GÖR

Okul sıralarında işçiler, köylüler, emekçiler dediğimiz zaman bize «Bırakın şu fakirlik edebiyatını» diyen sayın öğretmenlerim; «Doğuda yolsuz, okulsuz köy kalmamıştır. Türkiye sizin sandığınız gibi değildir. Taraflı okuyorsunuz» diyen Düziçi Öğretmen Lisesi öğretmeni sayın Şükrü Gül, sizlere sesleniyorum. Gelin Hakkari'ye, Yüksekova'ya, İkiyaka (Sat) köyüne, gelin de konuştuklarınızdan, insanlığınızdan utanın. Şemsi Belli'nin «Savata'dan Hakkari'ye yol gitmez» diye bahsettiği «ANAYASO» şiiriyle alay eden Tercüman gazetesi yazarı sayın Ahmet Kabaklı, beni, bizi duyuyor musun? Yol paran, tüm masrafların bana olsun, çık İstanbul'dan, Ankara'dan, gel gel Sat köyüne gel. Yaşantından, insanlığından bir de yetmiyormuş gibi yazdıklarından utan. Bu insanların elli yıldır çektikleri, yaşantıyı gör. Ama sizler buralara gelemezsiniz. Sizler alışık değilsinizdir yüzlerce kilometre yolu katır peşinde yürüyerek gitmeye. Sizler gelemezsiniz, sizler yazamazsınız. Ama ben yazıyorum, okuyun!

Burası Hakkari ili, Yüksekova ilçesi, İkiyaka (Sat) köyü. Bakmayın böyle dediğime, bunlar sadece bir kaç defterde yazılı. Hükümetin buradan sadece askerlik zamanında haberi vardır. Burayı gelip görenlerin gözlerinden bu hakikat kaçmayacaktır. Bu köyün yolu, suyu, okulu yoktur. Bir kış mevsiminde sanki bütün azrailler bu köyde ya da bunların alın yazısı bu. Hayır hayır ne azrail ne de alın yazısı bu. Bu düpedüz Büyük Millet Meclisi'nde sandalya kavgası yapanların Satlıların alnına yazdığı bir yazıdır. Türkiye'nin 67 ilinin her hangi birinde yaşayan da bu ülkenin vatandaşıdır, Sat köyünde ahırda okuyan öğrenci de. Ama arada fark vardır. Şehirlerde her evde musluk varken Sat köylüleri kar suyu içmektedir. Çukurova'da yüzlerce dönüm toprak işlenirken, Sat köylülerinin işleyecekleri bir karış toprakları dahi yoktur. Hala «doğu'ya hapisane ilkesi» uygulanmaktadır. Günün onaltı saati genç, ihtiyar, çocuk demeden çalıştıkları halde yiyecekleri bir lokma ekmeği bulamamaktadırlar. Bunun böyle gitmeyeceğini onlar da biliyorlar. Tam bilinçli olmasa da köylülerin «Biz devrimciyiz» demeleri çok şey ifade ediyor.

Yüksekova'da ilk tanıştığım köylüye «Köyde ağa var mı?» diye sorduğumda kesin, kararlı, cesur bir şekilde küfürü basması benim için en büyük güven oldu.

Sat köyünün unutulmaması dileğiyle bütün Sat köyü halkı devrimci selamlarını yolluyor.

Sat köyü öğretmeni
Barış Bani

MERSİN İLK ÖĞRETMEN LİSESİNDE «TİİKP SAVUNMASI» OKUYAN ÖĞRENCİ BİR YIL SÜREYLE OKULDAN UZAKLAŞTIRILDI

Mersin İlk Öğretmen Lisesinde devrimci öğrenciler üzerinde uygulanan faşist baskılar son günlerde iyice arttı.

Öğretmen olma hakkının tanınması ve Gazi Eğitim Enstitüsünde imtihansız giriş hakkı için Türkiye çapında yapılan genel boykota, Mersin İlk Öğretmen okulu öğrencileri de katıldılar. Faşist okul idaresi, boykot sonrası öğrencilerden 120'sini bir yıl süreyle okuldan uzaklaştırdı. 30 öğrenci ise okuma haklarını tamamen kaybettiler.

Öğrencilerin devrimci yayınları okumaları engellenmeye çalışılmaktadır. Bir öğrencinin üzerinden «Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi Davası —Savunma» adlı kitap çıktığı için, bu arkadaş bir yıl süreyle okuldan uzaklaştırıldı.

Genel bir gerileme içinde olan faşistler, güç toplamak için halkın üzerindeki baskıyı daha da arttırmaya çalışıyorlar. Bizim okuldaki uygulamalar bunun bir parçasıdır.

Halkın mücadelesini hiç bir gücün önleyemeyeceği inancındayız.

Bir gurup öğrenci
Mersin

Dar kapıcılığı yıkalım! Kitlelerle birleşelim!

Faşistler ve revizyonistler, halk düşmanı siyasetlerini sürdürebilmek için kitleleri ve kitle örgütlerini hegemonyaları altına almaya çalışmaktadırlar.

Faşistler, saldırgan ve halk düşmanı siyasetleri yüzünden geniş kitleler ve geniş tabanlı kitle örgütleri içinde tecrit olmuşlardır. Faşistler hem tecrit oldukları için, hem de faşist mantıklarının sonucu, militanlarını küçük faşist örgütlerde toplamışlardır. Onların şimdiki siyaseti, bu örgütler aracılığıyla kitlelere dışardan saldırmak, şiddet yoluyla ve devletin olanaklarını kullanarak geniş kitleleri bu örgütlerin hegemonyası altına almaya çalışmaktır. Faşistlerin, kitleleri etkilemek için başvurdukları yol, onların kitlelerden daha fazla tecrit olmaları sonucunu vermektedir. Geniş kitleler faşist şiddete boyun eğmemekte, tam tersine faşistlere karşı daha çetin bir mücadeleye girişmektedirler.

Öte yandan revizyonistler, henüz faşistlerin izlediği yolu izlemiyorlar. Revizyonistler, kitleleri hegemonya altına alabilmek için geniş tabanlı örgütlere el atmakta, bu örgütlere sızmakta, çeşitli yollardan üst kademelere yükselmekte ve bu örgütlerin tepelerini ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Onlar, tepelerini ele geçirdikleri örgütler aracılığıyla örgütün tabanındaki kitleleri tahakkümleri altına almayı planlamaktadırlar. Ama bu siyasetleri, revizyonistlerin tabandaki emekçilerden ve yurtseverlerden tecrit olmaları sonucunu vermektedir. Bu durum, tepelere tırmanmaktan gözleri kararan revizyonistlerin alaşağı edilmesi için uygun şartlar yaratmaktadır.

Devrimciler, halkın can düşmanları olan faşistlerin ve revizyonistlerin halka karşı hegemonyacı taktikleriyle mücadele etmeli ve halkın bunlara karşı mücadelesini geliştirmelidirler. Madem ki faşistler, halk kitlelerine dışardan saldırılar yöneltiyorlar, o zaman biz onlara karşı halk kitlelerinin içinde direnişi örgütlemeliyiz. Bunun için halk kitlelerinin içine girmeliyiz. Madem ki, onlar halkın toplandığı kitle örgütlerini dışardan saldırılarla çökertmeye çalışıyorlar, öyleyse biz, bu örgütlerin içine girmeli ve bu örgütlerin yurtsever ve devrimci niteliklerini güçlendirmek için çalışmalıyız. Madem ki, revizyonistler bu geniş örgütleri tamamen tepeden ele geçirip tabandaki kitleleri hegemonyaları altına almaya çalışıyorlar, öyleyse biz, bu örgütlerin içinde tabandaki emekçi ve yurtseverlerin hareketlerini örgütlemeli ve bu örgütleri sosyal-emperyalizmin ajanlarına terketmemeliyiz.

DEVRİMCİ SİYASET KİTLELERİN İÇİNDE ÇALIŞARAK YAYILABİLİR

Ancak bugün, devrimci saflarda kitlelerin içinde çalışmak, geniş kitlelerle birleşmek ve kitle örgütleri içinde çalışmak konusunda önemli zaaflar bulunmaktadır. Biz bu zaafları mutlaka yenmek zorundayız. Devrimcilerin, kitlelerle bağlarını sıklaştırmalarını önleyen zaaflar nelerdir?

Devrimci saflarda, doğru fikirlerin, kitleler içinde sabırlı bir çalışma yapılmadan kendiliğinden kavranacağı, aceleci ve yüzeysel bir çalışma ile kitlelerin kazanılabileceği şeklinde yanlış bir anlayış vardır. Bu anlayışın sonucu olarak, devrimciler, kitlelerin bulunduğu her yere gidecek yerde, kitlelerin kendiliklerinden devrimcilerin yanına gelmelerini beklemektedirler. Bu yüzden, gerçek bir örgütlenme talebine dayanmayan ve sonuç olarak devrimcilerin kitlelerden kopmasına ve kendi içlerine kapanmalarına yol açan örgütler kurulmaktadır. Geniş kitlelerin içinde yer aldığı örgütlerde çalışmak küçümsenmektedir. Kitleleri, içinde çalışarak kazanmak yerine, kitleleri dışardan etkilemeye çalışmak şeklinde maceracı bir çalışma tarzı ortaya çıkmaktadır.

Yine bu anlayışın sonucu olarak, devrimciler, kendi içinde bulundukları çevreden ve kitleden kopmakta ve dört duvar arasına veya bazı verimsiz çalışmaların içine hapsolmaktadırlar. Sadece dışardan propaganda yaparak güçlenme yolu izlenmektedir. Bu durum propagandanın da etkisini azaltmaktadır. Çünkü propagandanın ürünlerini toparlamak ancak kitleler içinde devrimci bir tarzda çalışmakla mümkündür.

Yine bu dar-kapıcı anlayışın sonucu olarak, geniş kitlelerin seferber edilmesi çabası bir yana bırakılmakta, küçük grupların seferber edilmesi ön plana çıkmaktadır. Bu da saflarımızda sübjektivizmi ve sektarizmi körüklemektedir. Bu çalışma tarzı, geniş kitlelerin, faşistlerin ve revizyonistlerin etkisine terk edilmesi şeklinde vahim bir sonucu soğurmaktadır.

İşte devrimciler, geniş kitlelerle birleşmek ve bir avuç milli haini tecrit etmek için bu hatalara son vermeli ve doğru bir örgütlenme siyaseti benimsemelidirler.

FAŞİSTLERE VE REVİZYONİSTLERE SOLUK ALDIRMAYALIM

Doğru bir kitle örgütü siyaseti izlemek için:

Birinci olarak, sübjektivizmi, aceleciliği ve dar-kapıcılığı yenmek zorundayız. Kitlelerle birleşmek için büyük bir coşku ve istekle ileri atılmalıyız. Bu isteğe ve coşkuya gem vuran her türlü teslimiyetçi ve tutucu görüşle mücadele etmeliyiz.

İkinci olarak, kitle örgütlerinin içinde gerçekten uzun süreli, sebatkar, kitlelerin derinliklerine inen ve geniş kitle ile birleşen bir çalışma sürdürmeliyiz. Bu çalışmayı sürdürürken faşistlerin ve revizyonistlerin yıldırma hareketlerinin önünde asla gerilememeliyiz.

Üçüncü olarak, kitlelerin yoğun olarak bulunduğu ve faşistlerin, revizyonistlerin hegemonya altına almaya çalıştıkları, reformcu etkilerin yaygın olduğu, geniş tabanlı kitle örgütlerinde çalışmayı **esas** almalıyız, Bağımsız kitle örgütleri kurma siyaseti bugün için tali olarak ele alınmalıdır. Devrimcilerin kitlelerden kopmasına yol açan ve belli bir örgütlenme talebine dayanmayan kitle örgütleri açılmamalıdır. Mevcut kitle örgütleri, kitlelere açılmalıdır.

Dördüncü olarak, Geniş tabanlı kitle örgütlerinde gerçekten tabandaki sıradan emekçilerin ve yurtseverlerin isteklerini yansıtan bir siyaset sürdürülmeli, geniş kitlenin insiyatifi harekete geçirilmeli, faşistlerin ve revizyonistlerin hegemonya çabalarına karşı en geniş demokrasinin uygulanması esas alınmalı, iki süper devletin işbirlikçilerinin dışında kalan bütün akım ve kişilerle ittifak yapılmalı, reformcu etkilerle mücadele edilmeli, bir avuç faşist ve revizyonist azami ölçüde tecrit edilmelidir.

Beşinci olarak, bütün devrimciler içinde bulundukları kitlenin önderi olmak için çalışmalı ve içinde bulundukları kitleden kopup başka işlerle uğraşmamalıdırlar. Devrimciliğin ölçüsü kitlelerle bağ kurmak ve bu bağları devrimci bir tarzda geliştirmektir. Bütün devrimciler, çevrelerinde bir önder olarak kitlelerle sıkıca birleşmeli ve kitleyi örgütleyip seferber etmek için çalışmalıdırlar. Devrimciler, saldırılar karşısında bireyci kahramanlığa kapılmamalı, kitlenin koruyucusu pozuna bürünmemeli, faşist ve revizyonist saldırılara karşı en geniş kitleleri seferber etmelidirler.

Altıncı olarak, devrimciler çevrelerinin şartlarını ve kitlelerin içinde bulunduğu durumu doğru bir şekilde tahlil etmek için sonsuz bir çaba göstermelidirler. Devrimciler, mutlaka kitlelerin gerçek durumunu tespit ederek ilerlemelidirler.

Yedinci olarak, kitlelerin içinde ve kitle örgütlerinde çalışırken asla kitle kuyrukçuluğuna ve ekonomizme saplanmamalıyız. Bu yöndeki bütün teslimiyetçi görüşlerle mücadele etmeliyiz. Bilmeliyiz ki, devrimci fikirler bizi kitlelerden koparmaz, tam tersine kitlelerle birleştirir. Çünkü o fikirler, kitlelerin gerçek çıkarlarının ifadesidir. Ve eninde sonunda bizim çalışmalarımızla kitleler bu fikirlerin etrafında toplanacak ve mücadeleye daha fazla atılacaklardır. Devrimci fikirler bizi kitlelerle devrimci bir tarzda birleştiren bir silahtır.

Biz, yılmadan, usanmadan bu devrimci fikirleri kitlelere anlatmalı, kitle örgütleri içinde yaymalı, bu fikirler etrafında revizyonistlere karşı mücadeleler açmalıyız. Bu fikirlere sıkıca sarılmalı ve tekrar tekrar kitlelere götürmeliyiz. Revizyonist döneklerin bütün yalanlarını onların bulundukları her yerde açığa çıkartmalı ve yüzlerine vurmalıyız. Revizyonistler, kitleleri zehirlemeye ve aldatmaya çalıştıkları her yerde karşılarında devrimcileri bulmalıdırlar.

Büyük bir enerji ve coşkunlukla kitlelere gidelim, bağlarımızı sıklaştıralım.

Kitle örgütlerinde tabandaki emekçilerle birleşelim, revizyonistlere karşı yeni bir cephe açalım.

Sektarizmi ve tutuculuğu yık! Kitlelerle birleş!

Almanya'daki dört yurtseverin Türk makamlarına teslim edilmesine karşı mücadele edelim

Dört yurtsever Türkiye'ye iade edildiği takdirde derhal serbest bırakılmalıdır

16 Eylül 1975 tarihinden beri Köln'de dört Türkiyeli yurtseveri yargılayan faşist hakim Somoskeoy'un başkanlığındaki Alman mahkemesi, halen tutuklu bulunan Ömer Özerturgut, Hatice Yurttaş ve Mustafa Tutkun'u tutuklu olarak sınırdışı etmeye ve Türkiye'ye göndermeye karar verdi.

Faşist hakim Somskeoy, 4 Mayıs 1974 tarihinde Alman polisinin MİT ile işbirliği sonucunda tutuklanan ve o tarihten beri tecrit hücrelerinde tutulan yurtseverleri, her türlü kanunsuzluğa başvurarak mahkum etmeye çalıştı. Türkiyeli yurtseverler, Somoskeoy'un faşist baskılarına boyun eğmediler, halkın davasını kararlılıkla savundular, Somoskeoyun faşist uygulamalarını teşhir ettiler.

Bu haksız yargılama, Alman demokratik kamuoyunda geniş tepkilere yol açtı. Çeşitli şehirlerde Türkiyeli yurtseverlerle dayanışma toplantıları ve gösteriler düzenlendi. Alman makamları anti-demokratik tutumlarından dolayı kınandı. Dergimizin başlattığı «Almanya'da tutuklu bulunan Türkiyeli yurtseverlere hürriyet!» kampanyasına da ülkemizin her tarafından yüzlerce kişi katıldı, imzalarını atarak, Alman Büyükelçiliğine mektup yazarak, basın toplantısı düzenleyerek, yurtseverlerin derhal serbest bırakılmasını talep etiler.

Alman mahkemesinin yurtseverleri tutuklu olarak Türkiye'ye teslim etme kararı, kişilerin siyasi iltica hakkını ayaklar altında çiğneyen, siyasi tutuklulara esir muamelesi yapan, bir karardır. Bu karar, hukuka saygılı olduğunu iddia eden Almanya için yüz karasıdır.

Bu karar, Alman burjuvazi sinin Türk faşistleri ile anlaşmaları sonucu alınmıştır. Ülkemizdeki faşistler, dört yurtseveri teslim aldıktan sonra bugün ülkemizde devrimci ve yurtseverlere yapıldığı gibi, onlara da işkence yapacaklardır.

Bu durumda, Türkiye'deki bütün yurtsever ve demokrat güçlere önemli bir görev düşmektedir. Bütün devrimci ve yurtseverler Alman mahkemesinin kararını protesto etmeli ve Alman Hükümetinin bu kararı uygulamaması ve dört yurtseveri serbest bırakması için Almanya'daki devrimci ve demokrat güçler le omuzomuza mücadele etmelidirler.

Dört yurtsever Alman Hükümeti tarafından Türkiye'ye teslim edildiği takdirde, yurtseverlerin derhal serbest bırakılmasını sağlamak için harekete geçilmelidir.

Bütün ilericiler, yurtseverler aşağıdaki telgrafı Alman Büyükelçiliğine göndermelidirler:

«Biz, aşağıda imzası bulunanlar, Almanya'da tutuklu bulunan üç Türkiyeli yurtsever Ömer Özerturgut, Hatice Yurttaş ve Mustafa Tutkun'u Türkiyeye teslim etme planlarını şiddetle protesto eder, bu yurtseverlerin derhal serbest bırakılmasını talep ederiz.»

Roter Morgen dergisinin Yüksel Uğurlu ile yaptığı konuşma

(Almanya Marksist — Leninist Komünist Partisi'nin merkezi yayın organı Roter Morgen'in 31 Ocak 1976 tarihli 5 inci sayısından kısaltılarak dilimize çevrilmiştir)

Köln'de tutuklu olarak yargılanan üç Türkiyeli yurtsever, «mahkeme kurallarını çiğnemekte ısrar ettikleri» gerekçesiyle bütün yargılama boyunca bir daha içeri alınmamak üzere mahkemeden atıldılar. Böylece, açık faşist devletlerde bile sanığın en temel hakkı olarak tanınan, savcının iddialarına karşı kendini bizzat savunma hakkı gaspedildi. Köln Eyalet Mahkemesi Başkanı Hâkim Somoskeoy, aldığı bu gibi tedbirlerle, özel olarak bu tür davalar için hazırlanmış olan faşist kanunun, muhakeme usulünü değiştirmek için de elverişli olduğunu ispatladı.

... avcının Alman Ceza Kanunu'nun 129 uncu maddesine dayanarak yaptığı suç iddiası, mahkemenin büyük gayretine rağmen sabun köpüğü gibi dağılmıştı. Buna rağmen savcı, sanıklar için 20 ile 30 ay arasında hapis cezası istedi. Söz konusu maddenin öngördüğü «cürüm örgütü»nü, Türkiye'deki düzene karşı olan yurtseverlerin oluşturduğunu ve bunların Türkiye'de silâhlı bir darbe planladıklarını iddia ediyordu.

Doğrudan doğruya mahkeme tarafından tutulmuş olan zoraki avukatlar bile, sanıkların serbest bırakılmasını talep etmek zorunda kaldıkları halde, mahkeme sanıkları tahliye etmek şöyle dursun, Türkiye'ye teslim etmeye çalışmaktadır. Bu alçakça plâna karşı mücadele etmeliyiz.

Aşağıda sanıklardan Yüksel Uğurlu ile yaptığımız konuşma yer almaktadır:

Soru: Yüksel arkadaş, siz «cürüm» örgütlerine, Yurtsever Birleşik Cephe ve ATÖF'e üye olmakla suçlanıyorsunuz. Burjuva sınıf adaleti bu konuda ne gibi delillere sahiptir.

Yüksel U.: «Delil» olarak haftalarca bir evde bulunan kitaplar okundu. Lenin'in, Ho Şi Min'in, Mao Zedung'un kitapları, Someskeoy açıkça: «Bay Uğurlu, biz sizin kafanızda cürüm fikirleri olup olmadığını araştırmak istiyoruz» diyebilmiştir. Demek ki, cezalandırılmak istenen bizim siyasi fikirlerimizdir. Kapitalist sınıfın devleti bu amaçla kendi kanunlarını bile çiğniyor.

Ülkemizde faşizmin ve emperyalizmin hüküm sürdüğünü, halkın buna karşı devrimci mücadelesinin haklı olduğunu savunduk. Yurtsever Birleşik Cephe ve ATÖF'ün burada, Avrupa'da savunduğu fikirler bunlardan başkası değildir. İddianamede cürüm delili olarak YBC'nin kuruluş bildirisindeki şu cümleler gösteriliyor: «Görevlerimiz Lüksemburg halkı ve Avrupa'nın diğer ülkelerinin halkları ile Türkiye halkının dostluğunu geliştirmek» ve «geniş halk kitlelerine Türkiye'deki durumu açıklamak»dır.

Soru: Yüksel arkadaş, sen 17 ay tutuklu kaldın. Üç sanık hâlâ hapistedir. Hapishanedeki şartlar nasıldır.?

Yüksel U.: Almanya'da tecrit hapsi yasak olduğu halde biz bir yıl kadar tecritte kaldık. Haberleşmemiz kısıtlanmış, haftada sadece 5 mektup gondermemiz ve 5 mektup almamız için izin verilmişti. Uzun süre elimize hiç bir gazete hatta Türkiye'den gelen gerici gazeteleri bile vermediler. Bütün bunların gerekçesi Somoskeoy'un mektup ve gazetelerin hapishanelerin güvenliğini tehlikeye düşürdüğü yolundaki kararıydı. Ziyaretçilerimize çeşitli güçlükler çıkarttılar ve sudan bahanelerle içeri almadılar.

Soru: Hakkınızdaki dava aşağı yukarı 10 haftadır sürmekte. Davanın seyri hakkında bilgi verir misin?

Yüksel U.: Tıpkı tutukluğun resmen «gerçeği bulmaya» hizmet ettiği gibi, «gerçeği bulmak» amacıyla, mahkemede de, bütün bizim gösterdiğimiz tanıkları dinlemeyi reddettiler. Verdiğimiz hiç bir dilekçeyi kabul etmediler. Örneğin Frankfurt'taki Subaşı ve Dağyeli davasında Türkiye'de askeri bir faşist diktatörlük kurulduğuna dair bir bilirkişi raporu hazırlamış olan Prof. Koll'un tanıklığı buradaki mahkeme tarafından derhal reddedildi. Buna gerekçe olarak da Türkiye'de olan bitenlerin mahkemeyi ilgilendirmediği, YBC ve ATÖF'ün savundukları fikirlerin hüküm açısından önemli olmadığı ileri sürüldü. Ama öte yandan savcının bütün tanıkları ve bilirkişi raporları dinlendi. Savcının YBC ve ATÖF ile ilgili olduklarına dair talimatına dayanarak, bütün Almanya'da yüzlerce eve girilerek arandı ve yüzlerce Türkiyeli ilerici sorguya çekildi. Bir yandan YBC aleyhine yetmiş sayfalık iddianame hazırlanıyor, öte yandan hakim: «Bizi YBC ve ATÖF ilgilendirmez. Bizi sadece buradaki dört sanık ilgilendirir, biz onların cürüm işleyip işlemediklerini araştırıyoruz.»

Mahkemenin demokratik bir mahkeme olmadığını, aksine hakkımızdaki hükümlerin daha mahkeme başlamadan verilmiş olduğunu anlamak mümkündür. Mahkum edilmemizin sebebi, halkımızı seven yurtseverler olmamız ve kapitalistlerin safında değil, halkımızın safında yer almamızdır.

Soru: Türkiye'ye teslim edilmeniz tehlikesi ne derecededir?

Yüksel U.: Biz hayal kurmuyoruz. Elbetteki bizi Türkiye'ye göndermek için ellerinden gelen her şeyi yapacaklardır. Gerici yabancılar kanunu onlara bu imkanı veriyor. En küçük bir «hata» yüzünden bile yabancıları sınır dışı etmek ellerinde. Biz yurdumuzu seviyoruz. Onun için mücadele ettik ve onun için mücadele etmeye devam edeceğiz. Türkiye halkı, sömürü ve baskı olmayan demokratik ve bağımsız bir Türkiye için mücadele ediyor. Ama bu sınıf devleti için bu mücadele suçtur. Yurtseverler, ilericiler ve komünistler de suçlulardır.

Soru: Sence Türkiye'ye gönderilmeniz nasıl engellenebilir?

Yüksel U.: Türkiye'ye gönderilmemiz ancak halkın geniş dayanışması ile engellenebilir. Burjuva sınıf adaleti attığı her adımın halk tarafından izlendiğini farketmeli, teşhir olduğunu, Türkiyeli dört yurtseveri siyasi fikirlerinden dolayı sınır dışı ettiğini halkın bildiğini görmeli. Aslında bu fikirleri Almanya için de suç göstermeye çalışıyorlar. Ama bunun o kadar kolay olmadığını anlamalıdırlar.

Dayanışma biçimleri, davalara gelme, dost çevrelerimizde bu olayı anlatma, fabrikalarda, okullarda vs. dava hakkında bilgi vermek, gösteri düzenlemek, dayanışma toplantıları yapmak, sorumlu hakimlere protesto mesajları göndermektir. Dayanışmanın sayısız biçimi var. Burada hem kendim, hem de arkadaşlarım adına size gösterdiğiniz dayanışma için yürekten teşekkür etmek isterim. Hemen hemen bütün dünyadan mektuplar aldık. Mücadele ruhumuzun yenilmezliğinde sizin gösterdiğiniz dayanışmanın da payı vardır.

Yüksel arkadaş bu konuşma için size teşekkür eder ve sizi ve arkadaşlarınızın haklı mücadelesini desteklemeye devam edeceğimizi bildiririz.

12 MART İŞKENCECİLERİ İŞ BAŞINDA

Erzincan'da, Malatya'da, Diyarbakır'da, Ankara'da, İstanbul'da, Gaziantep'de ve yurdun daha birçok yerlerinde eli kanlı 12 Mart işkencecileri devrimcilere ve yurtseverlere işkence yapmaktadır. 12 Mart işkencecileri, gizlendikleri karanlık köşelerinde ve bizzat hükümetin ve devletin himayesi altında görevlerine devam etmektedirler. Bütün yurtseverler, ilericiler, demokratlar bu halk ve insanlık düşmanı işkencecileri tespit ettiği her yerde teşhir etmeli ve isimlerini dergimize bildirmelidirler. Bütün işkencecileri halkın önünde açığa çıkaralım.

İŞTE İŞKENCE





Resimde Atilla Özkan'ın katledildiği Zeytinburnu baskınında yakalanan devrimcilerden Hasan Aksu'ya yapılan işkencenin izleri görülüyor. Birinci Şube'nin Gayrettepe'deki binasında devrimcilere falaka uygulanmış, elektrik verilmiş ve ayaklarında sigara söndürülmüştür.

Gaziantep'te MİT işkencesi

26 Ocak günü, Gaziantep te PTT binası önünde kitap satan iki devrimci, polis tarafından gözaltına alındı. Da ha sonra devrimcilerin kitapları satın aldıkları kitapçıya baskın yapıldı. Kitapçı Günnur Ünverdi ve iki devrimci daha Birinci Şube'ye götürüldü. Devrimciler karakol karakol dolaştırıldılar ve gece gözleri bağlanarak MİT binasına götürüldüler. Burada, falakaya çekilen devrimcilere, gizli örgüt iddiaları zorla kabul ettirilmek istendi. Birinci Şube Başkomiseri Ünsal Kekevi ve Hasan Kapan, Murat Tekin, Mesut, Muharrem, Cevat isimli polisler devrimcilere işkence yapmışlardır. İşkence sırasın da bir MİT görevlisi de hazır bulunmuştur. Devrimcilere, Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi'nin görüşlerini savunup savunmadıkları ve Devrimci Gençlik Birliği'nin TİİKP ile ilgisinin ne olduğu sorulmuştur.

Bu olay da göstermektedir ki, faşistler devrimciler ve devrimci örgütler üzerindeki baskıları yoğunlaştırabilmek için işkence ve yeni yeni tertiplere başvurmaktadırlar.

Devrimci kuruluş ve yayınlara yönelen saldırı planları

İstanbul Kasımpaşa Halk Dayanışma Birliği'nin üç yöneticisi tutuklandı. Orhan Benli, Nesim Ovadye ve Haydar Bozkurt adındaki devrim ciler, Birinci Şube'nin Gayret tepe'deki binasında günlerce işkence ve baskı gördüler. Polis, devrimcilerden dernek binasında bir tabanca bulunduğu yolundaki zabıtı imzalamalarını istemiş ve hayali gizli örgüt iddialarını devrimcilere zorla kabul ettirme ye çalışmıştır.

Birinci Şube'de Devrimci Gençlik Birliği ve Halk Birliklerinin bir gizli örgüt meydana getirdikleri şeklinde ifadeler hazırlanmış ve bunlar devrimcilere zorla imzalatılmak istenmiştir. Polis, **Halkın Sesi** ve **Aydınlık** dergilerinin Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi'nin yayın organları olduğu yolundaki ifadeleri devrimcilere kabul ettirmeye çalışmıştır. Bütün bunlar, faşist iktidarın, devrimci derneklere ve yayınlara yönelen yeni bir saldırı hazırladığını ortaya koymaktadır.

Devrimci Gençlik Birliği ve Halk Birlikleri dernekler kanununa göre kurulmuş ve açık olarak çalışan kuruluşlardır. **Aydınlık** dergisi ve dergimiz **Halkın Sesi**, sahibi ve sorumlu müdürü ortada olan ve bütün kanuni gerekleri yerine getirerek çıkan yayınlardır. Devrimci yayınlar, halkın kanı ve canı pahasına kazandığı hakları kullanarak çıkmaktadır. **Aydınlık** ve **Halkın Sesi** bütün faşist baskılara göğüs gerecektir.

İşte eli kanlı azınlık

Hasan Basri Temizalp, İlker Akman ve Yusuf Ziya Güneş adlı üç devrimcinin Malatya'da katledilmesi olayını inceleyen CHP Milletve kili Celal Ünver basına yaptığı açıklamada şöyle diyordu:

«İçeri giren her polis bir şarjör boşaltmış, jandarma binbaşısı da öyle. Güvenlik kuvvetleri içeri girdikleri zaman üç kişide bir tek silah buluyorlar. Üç kişide bir silah...

«Ben olayın geçtiği binayı gidip gördüm, üstte pencereleri var, fakat camı yok, kalın taş duvarlar kurşun geçirmeyecek derecede kalın. Bu durumda dışardan vurulmuş olmaları olanaksız. Jandarma binbaşısı komando eğilimli. O içeri bir el bombası atıyor. El bombasını alıp dışarı atmak isterken, sa nıklardan birinin elinde patlıyor ve eli kopuyor. Sanıklardan birinin de başının kopmuş olması dikkat çekicidir... Polisler, sanıklara inti kam hırsı ile ateş açmışlardır.

«Gazetelerde çıkan resimler, sanıklara yapılanlar yanında hiçtir. Hastanede kafası kopmuş ceset, ayağından sürüklenerek götürülüyor. Bunu gören bir kadın bayılıyor» (7 Şubat 1976)

CHP Milletvekili'nin sözleri Malatya'daki faşist katliamı açıkça ortaya koymaktadır. Katiller bellidir, eli kanlı insan kasapları ellerini kollarını sallayıp dolaşmaktadırlar, faşist iktidarın cinayeti gözler önündedir. Şimdi katiller, suçlarını örtbas edebilmek için Malatya'da devrimciler ve halk üzerindeki zulmü yoğunlaştırmaktadırlar. Bu amaçla 18 devrimci daha tutuklanmıştır. Hayali iddialar, baskı ve işkence yoluyla devrimcilere zorla kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Faşist katliamları ve işkenceyi protesto edelim. Katillerden hesap sorulmasını sağlayacak olan halkın mücadelesidir.

İstanbul Kartal'da Yüzbaşı rütbesiyle görev yapan

Fehmi Altınbilek'ten işlediği cinayetlerin hesabı sorulmalıdır

Necdet Güçlü adındaki yurtsever bir doktor, 13 Nisan 1970'de faşist komandolar tarafından öldürülmüştü. Katil, Ülkü Ocakları Başkanı İbrahim Doğan'dı. Katile cinayeti işlerken kullandığı tabancayı ise, o zamanlar teğmen rütbesinde bulunan Fehmi Altınbilek adlı subay temin etmişti.

Fehmi Altınbilek kimdir? Bir cinayetin işlenmesine yardımcı olduğu ortaya çıkmış bulunan bu faşist subay, 12 Mart darbesinden sonra üsteğmen rütbesiyle Tunceli'ye gönderilmiştir. Fehmi Altınbilek, köylüler üzerinde sürdürülen faşist zulmün ele başısı olmuştur. Üsteğmen Fehmi Altınbilek, yüzlerce devrimciyi işkenceden geçirmiş, komando birlikleriyle köyleri basmış, cinayetler işlemiştir. 24 Ocak 1973'de Tun celi'nin Vartinik Mezrasında Ali Haydar Yıldız adındaki devrimciyi öldüren Fehmi Al tınbilek'tir. Nazmiye kazasının Bostanlı köyünde arama sırasında kapıyı geç açan Sü leyman Nakış adlı köylüyü makinalı tabancayla taratarak komaya sokan Fehmi Altınbilek'tir. Fehmi Altınbilek, aynı köyünün 5 yaşın daki kız çocuğunun üzerine ateş açarak kör olmasına sebep olmuştur. Üsteğmen Fehmi Altınbilek «Dersim isyanında ölen dedesinin intikamını alacağını» söyleyerek Tunceli halkına en ağır baskı ve zulmü uygulamıştır. Fehmi Altınbilek'in, Tunceli'de parayla tutulmuş adamlar dan meydana gelen bir kontr-gerilla örgütü kurduğu, TİKKO Davası savcısının iddianamesinde açıkça söylemektedir.

Fehmi Altınbilek'in Ülkü Ocaklı katillerle olan suç or taklığı, faşist komandolarla MİT ve Kontr-Gerilla gibi gizli devlet örgütleri arasındaki işbirliğini ispatlamaktadır. MHP ve Ülkü Ocakları gibi açık faşist teşkilatlar, MİT ve Kontr-Gerilla gibi gizli devlet kurumları tarafından desteklenmekte ve yö netilmektedir. Diğer yandan bu gizli örgütler, her cinsten faşistle, bu arada MHP'li ve Ülkü Ocaklılarla doludur. Millet Meclisi'nde «Devlet biziz» diyen Alpaslan Türkeş'in sözleri bu gerçeği çok açık ifade etmektedir.

Bugün Fehmi Altınbilek, yüzbaşı rütbesiyle İstanbul Kartal'da görev yapmakta, işçilere yöneltilen saldırıları yönetmektedir. Daha geçenlerde, ELKA işçilerine faşist komandoların desteğinde saldıran jandarma birliklerini, Fehmi Altınbilek yönetmekteydi. Yurdumuzda, sadece MHP ve Ülkü Ocakları yöneticilerinin değil, güvenlik kuvvetlerinin başında bulunan pek çok caninin de elleri kana bulanmıştır. Halk, bütün faşist katillerden hesap soracaktır.

Kapitalizme geri dönüşü

SOVYET TARI

Sovyet tahıl üretimi, son 14 yılda 8. defa düştü. 1975'te elde edilen adam başına tahıl üretimi, Çarlık döneminde 1913'te elde edilen adam başına tahıl üretiminden daha düşüktür. Daha şimdiden, Rusya'nın birçok şehrinde ekmek sıkıntısı başgöstermiş bulunuyor. Bu gerçekler, sözümona «sosyalist» Sovyet toplumunun içyüzünü gözler önüne sermektedir.

Sovyetler Birliği Merkezî İstatistik Dairesi, uzun bir susuştan sonra 1975 yılına ait tarım üretimi rakamlarını nihayet açıkladı. 31 Ocak 1976 tarihinde Moskova'da yapılan açıklamaya göre, Sovyetler Birliği 1975 yılı içinde 140 milyon ton tahıl üretmiştir. Bu rakam :

— 1966-1976 arasındaki son on yılın en düşük rakamıdır;

— Daha önceki en kötü yıl olan 1972 mahsulünün bile 30 milyon ton altındadır;

— Dokuzuncu Beş Yıllık Planın (BYP) 1975 yılı için koymuş olduğu hedef olan 215.7 milyon ton rakamının 75.7 milyon ton altındadır;

— Sovyetler Birliği'nin dışardan hiç tahıl satın almaması için üretmesi gereken asgarî tahıl miktarı olan 240 milyon tonun 100 milyon ton altındadır.

Her şey bir yana, bu rakam, Sovyetler Birliği'nde 1975'te adam başına düşen tahıl üretiminin, Çarlık döneminde 1913'te elde edilen adam başına tahıl üretiminden **daha düşük** olduğunu göstermektedir. Kaldı ki, bizzat SSCB İstatistik Dairesinin de itiraf ettiği gibi, bu rakam «gayri safi hasıla»yı göstermektedir. Mahsuldeki nem payı ve çöp, pislik, işe yaramaz tane payı olarak normal yüzde 20 miktarı çıkartıldığında, geriye 112 milyon ton kalmakta ve yukarıda sözü edilen bütün açıklar daha da büyümektedir.

Revizyonizmin İktidara Gelişini, Tarımın Gerileyişi İzlemiştir

Sovyetler tarımının 1975'te uğradığı felaket, bir tesadüf, ya da resmî TASS ajansının iddia ettiği gibi «kötü hava şartlarının bir sonucu» değildir. Bunu görmek için, son 20 yılın rakamlarına bir göz atmak yeter.

İlkönce, 1971-1976 yıllarını kapsayan dokuzuncu ve son Beş Yıllık Plan'ı ele alalım. Bu beş yılın dördünde, tahıl üretimi bir önceki yıla göre düşüş göstermiştir. Son yıllara gelindikçe, durum gitgide kötüleşmiştir. 1973-1974 yılları arasında gerçekleşen düşüş 27 milyon tonu bulmuş ve 1975'teki asıl büyük düşüşün ön-habercisi olmuştur. 1974-1975'teki düşüş, 1965'ten bu yana kaydedilen 8. büyük düşüş ve son 20 yılın en büyük düşüşüdür. 1975 felaketi bir yana bırakılsa bile, 1971-1974 yılları arasında ortalama yıllık verim, yıllık hedefinin 12.5 milyon ton ya da yüzde 9 oranında altında kalmıştır. Kaldı ki, Sovyet tarımı müzmin buhran içinde olduğundan, revizyonist yöneticiler zaten SSCB'nin asgarî tahıl ihtiyacının **altında** hedefler tesbit etmekte ve açığı ithalât yoluyla kapatmayı öngörmektedirler. Oysa 1971-1974 yılları arasında elde edilen gerçek üretim, bu düşük hedeflerin dahi sadece yüzde 91'ine ulaşabilmiştir.

Şimdi de, Stalin dönemindeki İkinci Beş Yıllık Plan'dan (1933-1938) bu yana olan gelişmeleri gözden geçirelim. İkinci Beş Yıllık Plan döneminde tarım üretimi toplam değerindeki artış yüzde 54 olmuş, başka bir deyişle yılda ortalama yüzde 10-11'lik bir artış hızı kaydedilmişti. Kruşçev-Brejnev döneminin iktidara gelmesinden ve kapitalizme geri dönüşü her alanda gerçekleştirmeye koyulmasından sonra ilk plan döneminde, 1956-1960 yıllarını kapsayan Altıncı Beş Yıllık Plan'da, tarımsal üretim değerindeki toplam artış yüzde 25, yıllık artış ise yüzde 5-6 civarında oldu. 1963'te sadece 107 milyon ton tahıl elde edilebildi ve bu, Kruşçev'in düşürülmesine yol açan etkenlerden birini teşkil etti. Kruşçev'in yerini alan Brejnev ve Kosigin, kabahati tarımın yeterince kapitalistleştirilmemesinde buldular ve kollektif çiftliklerin daha da serbest bir şekilde kâr peşinde koşmasını teşvik eden bir dizi yasa çıkardılar. 1965'te tahıl üretimi 121.1 milyon tonda kalarak yeni bir felakete uğradı. 1961-1965 yıllarını kapsayan Yedinci BYP'de tarımsal üretim değerinin toplam artışı yüzde 12, yıllık artışı ise yüzde 2.6 olarak kaldı. 1966-1970 yıllarındaki Sekizinci Beş Yıllık Plan döneminde gerçekleştirilen toplam değer artışı yüzde 21'in, yıllık ortalama artış ise yüzde 3.7'nin üzerine çıkamadı. 1968'de başlayan büyük Sovyet silahlanma hamlesinin sonuçları ise, asıl Dokuzuncu Plan döneminde görüldü. Bu planın ilk yılı olan 1971'de tarımsal üretim değeri yüzde 2.9, ikinci yılı olan 1972'de ise yüzde 7.2 oranında **düştü.** Resmî rakamlara göre, Dokuzuncu Plan döneminde tarımsal üretim değerindeki toplam artışın yüzde 8'in üzerine çıkamayacağı belirtilmektedir. Sovyet tarımı artık yavaş gelişme dönemini de geride bırakmış, düpedüz durağanlık dönemine girmiştir.

Görüldüğü gibi Sovyet tarımındaki buhranın gelişmesi, Sovyetler Birliği'nde kapitalizmin geri getirilmesiyle tam bir paralellik göstermektedir. 1975'in kötü mahsulü, Kruşçev revizyonizminin iktidara gelmesiyle başlayan ve 1964'te Brejnev'in iktidara gelmesiyle daha da hızlanan bir felaketler zincirinin sadece son halkasını teşkil etmektedir.

Amerikan «Tahıl Şemsiyesi» Revizyonistleri Kurtarabilecek mi?

Tahıl üretimindeki buhran sonucunda, bir zamanların tahıl ihraç eden Sovyetler Birliği, bugün kendi halkını besleyemeyen ve sürekli olarak tahıl ithal eden bir ülke durumuna gelmiştir. Henüz kapitalizme geri dönüşün sonuçlarının olanca ağırlığıyla kendini hissettirmediği 1955-1965 döneminde, SSCB on yıl içinde toplam 6 milyon ton tahıl ithal etmişti. Oysa 1965-1975 arasındaki on yılda tahıl ithalatı 70 milyon tonu aşmıştır. Bu on yılı da ikiye ayırırsak, sadece 1971-1975 dönemindeki tahıl ithalatı, 1966-1970 dönemindeki ithalâtın sekiz mislidir. 1969'da 600.000 ton olan tahıl ithalatı, 1971'de 3.5 milyon tona, 1973'te 23.9 milyon tona yükselmiştir. Sovyetler Birliği bu yıllarda buğday, pirinç ve mısır gibi tahılların yanısıra, bol miktarda sebze, şeker kamışı, et, süt ve tereyağı da ithal etmek zorunda kalmıştır.

Gelelim 1975 yılındaki alımlara. Ürünün son derece kötü olacağının farkedilmesi üzerine, Sovyetler Birliği 1975 yılının hemen başlarında, 9.8 milyon tonu ABD'den olmak üzere çeşitli ülkelerden alelacele 20 milyon ton kadar buğday ve mısır satın aldı. Sovyet ticaret şirketleri, dünya piyasasındaki fiyatların düşük olduğu bir sırada, ansızın geniş çapta alımlara giriştiler. Bu tutum, Batı Avrupa ve Amerika piyasalarının ansızın daralmasına, hızlı fiyat artışlarına ve bu ülkelerin halkının şiddetli protestosuna yol açtı. Bunun üzerine rakip süper devletin buhranından yararlanmak isteyen ABD, Sovyetler Birliği'ne ucuz ve düzensiz buğday satışlarını durdurarak, Rusya'yı uzun vadeli ve düzenli bir kontrat yapmaya zorladı. 1975 Ekiminde yapılan anlaşmaya göre, ABD Sovyetler Birliği'ne 6 yılda 30 milyon ton buğday ve mısır satacaktır. Sovyetler Birliği'nin bir yılda satın alabileceği miktar 7 milyon tonu aşmayacak, ayrıca ABD, kendi üretimi 225 milyon tonun altında olduğu takdirde hiç tahıl satmamakta serbest olacaktır. Sovyetler Birliği, aldığı tahılın bedelini her yıl ABD'ye 10 milyon ton ham petrol vererek ödeyecektir. Bu anlaşma sonrasında, Sovyetler Birliği'nin 1975 yılı içinde ithal ettiği tahıl miktarı, 13.2 milyon tonu ABD'den olmak üzere 30 milyon tona yükselmiştir.

ABD-Sovyet tahıl anlaşması, iki süper devlet arasındaki hem rekabet, hem işbirliği ilişkisinin çok açık bir örneğidir. Bu anlaşma sayesinde ABD, Sovyet yöneticilerinin sıkıntısını hafifletirken, Sovyetler Birliği de ABD'nin petrol üreten ülkelere karşı daha fazla hareket serbestliği kazanmasına yardım etmektedir. Öte yandan Sovyetler Birliği, kendi menfaatleri gerektirdiğinde ABD'ye bol petrol satarken, Doğu Avrupa ülkelerine vaat ettiği petrol miktarlarını vermemekte, «enerji tekeli»nden yararlanarak yakıt fiyatlarını ilkönce 1975'te yüzde 110, 1976 başlarında ise tekrar yüzde 8 oranında yükseltmektedir.

Sovyetler Birliği, kendisini ABD'nin «tahıl şemsiyesi» altına sokmakla, «sosyalizm» yaftasının ardına gizlediği tekelci kapitalist sisteminin olanca zaafını gözler önüne sermektedir. Her fırsatta «yumuşamayı maddeleştirmenin bir aracı olarak ticaret»ten dem vurmayı adet haline getirmiş olan bu sahtekârların, ABD ile imzaladıkları 1975 Ekim anlaşmasını kendi halklarından gizlemiş, olmalarına şaşmamak gerekir. Sovyet tarım bakanı, Kasım 1975'te, ülkesinin neden bu kadar çok tahıl ithal ettiği konusunda sorulan bir soruyu şöyle cevaplandırdı:

«Tahıl ihraç ve ithali, uluslararası ticarette doğal bir olaydır. SSCB bir yandan tahıl satın alırken, bir yandan da başka ülkelere tahıl satmaktadır.»

Demek ki, acı gerçeklere yan çizerek saçma sapan şeyler söylemek, sadece Demirel'e özgü bir «hastalık» değildir...

Buhranın Sorumlusu: Kapitalist Ekonomi ve «Tereyağı Yerine Top» Siyaseti

Sovyetler tarımında başgösteren buhranın temel nedeni, 1950'lerin ortalarından bu yana Sovyet ekonomisinin kapitalist kâr ilkesine göre düzenlenmiş olmasıdır. Her biri kendi işletmesinin kârını azamiye çıkarmak, dolayısıyla daha fazla ikramiye almak peşinde koşan müdürler, ekonominin bütününde en fazla ihtiyaç duyulan malları değil, satışı en çok kâr bırakacak malları üretmeye yönelmektedirler. Her kademedeki yönetici, mühendis ve teknisyenler sadece görünüşü kurtarmak için çalışmakta, şehir ve köy emekçileri üretime hiç bir ilgi duymamakta, bürokrat burjuvazinin denetimine geçmiş olan eski kollektif ekonominin çıkarlarını kimse gözetmemektedir. Malların kalitesine, zamanında yerine ulaştırılmasına, başka kesimlerin yararına değil, sadece niceliğe ve işletme kârından ikramiye şeklinde alınacak paylara önem verilmektedir.

Askerî güçlerine dayanarak dünyayı yeniden paylaşmak peşinde koşan Sovyet sosyal-emperyalistlerinin izlediği «tereyağı yerine top» siyaseti, bu durumun üzerine tuz-biber ekmiştir. Bizzat Kosigin, Sovyet revizyonist partisinin 24. kongresinde, **«milli savunma için ek tedbirler alınması yüzünden, bu alana ek sermaye ve işgücü tahsis edildiğini»** itiraf ediyordu. Bu tutum, askeri sanayi ile sivil sanayi arasındaki ilişkilerde sivil sanayinin, özellikle hafif tüketim malları sanayisinin, sanayi ile tarım arasındaki ilişkide ise tarımın ihmal edilmesi sonucunu vermektedir. Sovyet tarımında görülen makina, teçhizat, yedek parça, kimyevî gübre, sulama tesisi ve enerji yetersizliğinin kaynağı, gitgide daha fazla askerileştirilen Sovyet ağır sanayisinin tarıma hizmet etmemesidir.

1966-1970 yıllarını kapsayan Sekizinci BYP döneminde, tarım yatırımları sadece yüzde 76 oranında gerçekleşti. 1971 ve 1972'deki yatırım gerçekleşmesi de hedeflerin çok altında oldu. Tarım buhranının alabildiğine şiddetlendiği Dokuzuncu BYP dönemindeki beş yıldan dördünün, aynı zamanda çok muazzam askerî harcamaların yapıldığı yıllar olması bir tesadüf müdür ?

Halen Sovyet tarımında kullanılan makina ve teçhizatın yüzde 61-65 kadarı iyice aşınmış durumdadır. Yedek parça sıkıntısı yüzünden bazı bölgelerde mevcut âletlerinin yüzde 15-20 kadarı kulla-

ı sonucu:

ıI BUHRAN İÇİNDE

ıılamamaktadır. Yedek parça sıkıntısı yüzünden tarım makinalarının vaktinden evvel hurdaya çıkarılması, Sovyet halkı tarafından mizah konusu edilmektedir.

Kaldı ki, tarım makina ve teçhizatı mevcudu, ihtiyacın çok altındadır. Halen Sovyet tarımında kullanılan makina ve teçhizat, ihtiyacın üçte biri, enerji teçhizatı ihtiyacın altıda biri, tarımda kullanılan elektrik enerjisi ihtiyacın üçte biri, kimyasal gübre ise ihtiyacın yüzde 25-29'u dolayındadır. Son iki Beş Yıllık Plan, biçer-döğer mevcudunun 1.1 milyona çıkarılmasını öngörüyordu. Oysa biçer-döğer sayısı 1966-1974 arasında 520.000'den ancak 665.000'e çıkarılabilmiştir. 1974'teki biçer-döğer üretimi 1966'dakinden az olmuştur. Sovyet gıda sanayisi bakanı, 1973'te «Sovyetskaya Rossiya» dergisine yazdığı bir yazıda, 1300 biçer-döğer talebi olan bir bölgenin ancak 700 makina alabildiğinden, kalitenin ve teknik düzeyin istenilenin altında olduğundan, makina ihtiyacının ancak yüzde 60'ının karşılanabildiğinden şikayet etmektedir.

Gelelim traktörlere. Resmî istatistiklere göre, 1965 sonunda traktör mevcudunun yaklaşık 1.6 milyon olması gerekiyordu. 1966-1974 arasında, tarıma 2.7 milyon traktör daha verildi. Fakat 1974 sonundaki sayımda, mevcudun sadece 2.2 milyon olduğu görüldü: 1965'teki 1.6 milyonluk mevcudun hepsinin hurdaya çıkarıldığını farzetsek bile, acaba yeni üretilen 2.7 milyon traktörün 500.000'i ne oldu? Sovyet tarım dergisi «Selskaya Jizn» (Köylük Bölgelerde Hayat), bu konuda ilginç fikirler veriyor: **«Geçen yıl sürücüsünün terkettiği bir biçerdöğer makinası yavaş yavaş parçalandı ve ortadan kaldırıldı. Kurnaz kimseler sessiz sedasız, parça parça, kısım kısım bütün bir makinayı çaldılar.»** Ama bu küçük hırsızlar, sadece büyük hırsızların yarattığı ortamda yeşermektedirler.

Üretime İlgi Duymayan Emekçiler Köylük Bölgeleri Akın Akın terk ediyor

Tarımla ilgili bütün diğer sabit sermaye yatırımlarının durumu da farklı değildir. Moskova radyosu «Kazakistan'da açılan muhteşem su kanalları» masalları anlatadursun, halen Sovyetler Birliği'nde ekilen toprakların sadece yüzde 5'i, gıda ürünleri ekilen toprakların ise sadece yüzde 2'si sulanabilmektedir. Sipariş edilen kimyevi gübrelerin tam da yolları yağmurdan geçilmez hale geldiğinde teslim edilmesi sürekli şikayet konusu olmaktadır. Silo kapasitesi ise ihtiyacın ancak üçte biri kadardır. Brejnev, Aralık 1973'te yapılan bir merkez komitesi toplantısında, **«ulaşım ve stoklama araçlarının yetersizliği yüzünden çok miktarda tahılın tarlalarda çürüdüğünü»** itiraf etmiştir.

Bütün bunların yanısıra, bürokrat yöneticilerin sömürü ve zulmü altında ezilen köylüler, çoğunlukla hâlâ su tesisatından ve diğer hayatî ihtiyaçlardan yoksun olarak yaşadıkları köyleri akın akın terketmektedirler. 1959-1970 arasında köylük bölgelerden her yıl ortalama 1.5 milyon, son yıllarda ise ortalama 2 milyon insan göç etmiştir. Şehir ile köy arasındaki uçurumun gitgide açılması, kapitalist tipte bir şehirleşmeye yol açmaktadır. Bunun sonucu, köylük bölgelerde büyük bir işgücü sıkıntısı ortaya çıkmaktadır. Bir Sovyet dergisine Kazakistan'dan gelen okuyucu mektupları, 60-70 işçiye ihtiyacımız varken 30-40 işçiyle yetinmek zorunda kalıyoruz» diye yakınıyorlar. Sovyet «Yeni Hayat» dergisi ise, Ural bölgesinde 50.000 kilo kadar domatesin telef olmasının, 10 ton patatesin ise tarlada donmasının tek sebebi olarak, «mahsulü kaldıracak işgücünün yetersizliğini» gösteriyor. Bir yönetici, «her yıl ürünün yarısı tarlalarda kalıyor» diyor. Bütün bunlar, makina ve teçhizat bakımından geri olan Sovyet tarımının, şehirlere göç karşısında büsbütün kötü durumda kaldığını göstermektedir.

Şehirlerde Ekmek ve Et Sıkıntısı Başgöstermektedir

Revizyonist yöneticilerin Sovyet tarımını sürüklediği felaketin acısını, Sovyet emekçileri çekiyor. Tarım buhranı, emekçi halk için kıtlık ve pahalılık, ekmek ve et sıkıntısı demektir. «Sleskaya Jizn» dergisinin 1976 Ocağında yayınlanan bir sayısında şöyle deniyor: **«Çeşitli eyaletlerdeki birçok köyün sakinleri, dergimizin yönetimine mektup yazarak, kooperatiflerinin mağazalarında ekmek bulmanın imkansız hale geldiğini söylemektedirler. Köylülerin işlerini bir yana bırakıp ekmek satın almak üzere şehire gitmeleri gerekmektedir.»** Revizyonist dergi bu şikayetler karşısında durumu idare etmek için, tumturaklı bir edayla, «mağaza müdürlerine gereken duyuru yapılmıştır» demektir.

Yalnız tahıl üretimi değil, tarımın her kesimi buhran içindedir. En önemli şeker kaynağı olan şeker pancarını, en önemli bitkisel yağ kaynağı olan ayçiçeğini ve temel bir besin maddesi olan patatesi alalım. Bu üç üründen elde edilen mahsul, 1971-1976 döneminin tümü boyunca hem zaman zaman önemli düşüşler göstermişler, hem de 1966-1970 ortalamalarına ulaşamamışlardır. Özellikle şeker pancarı üretiminin 1974'e göre yüzde 17 oranında düştüğü 1975'te, patates ve şeker pancarı üretimi plan hedeflerinin yüzde 75-85'i dolaylarında kalmıştır. Dokuzuncu BYP döneminin hiç bir yılında, pamuk, ipek ve kenevir üretimi hedeflerine de ulaşılmamıştır. Bu sonuç hafif tüketim malları sanayisini de etkilemiş, elbise ve iç çamaşırı üretimi düşme göstermiştir.

Hayvancılık da kötü bir durumdadır. Tahılın ve diğer tarım ürünlerinin kötü durumu, halkın beslenmesinde olduğu kadar hayvan yemi alanında da büyük bir darlığa yol açmaktadır. Yem sıkıntısı yüzünden köylülerin hayvanları vakitsiz olarak kesmesi ve bu yüzden, sonraki yıllarda hayvansal ürünlerde büyük düşmelerin olması, son 15 yılda Sovyet tarımında sık sık rastlanan bir olaydır. Nitekim Sovyetler Birliği'ndeki domuz sayısı bu yüzden 1968-1969 arasında 9 milyon baş, 1972-1973 arasında ise 4.8 milyon baş azalmıştır. 1965-1975 döneminin yıllık domuz mevcudu ortalaması, 1963 yılına göre 8.7 milyon daha düşük olmuştur. 1971-1974 arasında et, süt ve yün üretimi, gerek toplam ve gerekse yıllık ortalama olarak plan hedeflerinin altında kalmıştır.

1975'teki kötü mahsul sonucu, 1976'da hayvan yemi darlığının had safhaya varması ve vakitsiz hayvan kesimlerinin rekor düzeye ulaşması beklenmektedir. 1975 yılının Ağustos ayındaki domuz ve kümes hayvanı kesimi, 1974 yılının aynı ayına göre yüzde 80 fazla olmuştur. 1976'daki kesimlerin ise 1975'i yüzde 20 aşacağı tahmin edilmektedir. Revizyonist «Pravda» gazetesi, daha şimdiden Moskova'nın 300 kilometre güneyindeki Kursk bölgesinde yem sıkıntısının çok şiddetlendiğini bildirmekte, çare olarak da köylülere **«ahırları daha iyi ısıtmalarını ve hava cereyanlarını önlemelerini»** tavsiye etmektedir. 1 Ocak 1976'da yapılan bir sayıma göre, domuz mevcudu önceki yılın yüzde 20, kümes hayvanı mevcudu ise yüzde 11 altındadır ve bu durum gitgide kötüleşecektir. «Leninskoye Znamiya» adlı derginin okuyucu mektupları köşesinde ise bir köylü kadını şöyle feryat etmektedir: **«Günde 15 kilo ot ile birkaç pancardan başka bir şey veremediğimiz ineklerin süt vermesini nasıl bekleyebiliriz ki?»** Bu dergi köylülere olanca ciddiyetiyle, **«suni yem üretimini geliştirmeye çalışmalarını»** söylemektedir. Öyle görünüyor ki, revizyonist yöneticiler, suni yemin köyde değil, ancak şehirde üretilebileceğini bilmeyecek kadar dünyadan habersizdirler. Lâfla peynir gemisi yürümediğinden, bu yıl kesim sırası ergeç süt ineklerine de gelecektir.

Sovyet Sosyal-Emperyalizmi Görünüşte Güçlü, Aslında İse Son Derece Koftur

Dönek Kruşçev, karşı-devrimci hamleleri için Sovyet halkını revizyonist ideolojiyle zehirlerken, sınıfsız toplumu boi gulaş (bir et ve sebze yemeği) yemekle bir tutmuş, böylece emekçileri maddî refahtan başka bir şey düşünmemeye sevketmek istemişti. Kruşçev'in Sovyet halkına vaat ettiği «gulaş komünizmi» iflas etmiştir. Tarımda olsun, ekonominin bütününde olsun emekçileri refaha kavuşturmanın biricik yolu, maddî dürtüleri değil proleter siyasetini hakim kılmak, kapitalizmi değil sosyalizmi uygulamaktır. Sovyet tarımının uğradığı felaket, sosyalizmin değil kapitalizmin yenilgisidir ve sosyal-emperyalistlerin «sosyalizm» maskesini yırtmanın ne kadar önemli olduğunu bir kere daha göstermektedir.

Çılgınca silahlanan ve yeni bir dünya savaşına hazırlanarak hegemonya peşinde koşan Sovyet sosyal-emperyalizmi sadece görünüşte güçlüdür. Gerçekte ise o, kapitalizmin binbir hastalığının kemirdiği kof bir gövdedir.

Bismil'in Halfeti'nin yoksul köylüleri sesleniyor:

"Ağalara kölelikten kurtulmak is

Bismil'in Sinan köyü, Dicle kıyısında, Ferman ağanın toprakları içinde yer alan ve Siirt'in Batman kazasına sınır bir köydür. Köyden demiryolu geçer. Demiryolu boyunca, ovalardan kaldırılan buğdayların depolandığı toprak yığınları uzanır.

Köyün Bismil'e karayolu u laşımı yoktur. Üzerine kum dökülmüş yol, ancak Dicle'-nin sığ olduğu zamanlarda işe yarar. Sinan köyü 41. sayımızda röportajını yayınladığımız Yukarısalat köyüne yakındır.

Sinan köyü, Ferman ağanın oğlu Ahmet ağaya ait. Köylülerin hemen hemen hiçbirinin toprağı yok. Köylülerle bir evde konuştuk. Onlar anlattı, biz dinledik.

— Bizim köyde hiç birimi zin toprağı yoktur. Ağanın toprağından yarıcı olarak kiraladığımız topraklarda çalışıyoruz. Hazine arazisi kiralamaya mesela, gidiyorsun maliyeye. Diyorsun efendim ben de bu kadar senedir bu köyde oturuyorum. Hazine varsa bende icar edeyim. Efendim diyor üç sene evvel bu adam kiralamış. Bu hazina falan adamın elindedir falan seneye kadar. Maliye zaten bunlarla ortaktır. Kimsenin hazine ne zaman kiralanıyor haberi olmuyor.

— Şimdi bu köyde hiç bir kimsenin bir karış toprağı yok. Ne tapulu ne tapusuz. Ancak bazı haneler elli dönüm, yüz dönüm icaresine işliyor.

— **İcarı kime veriyor?**

— Ağaya veriyor.

— **Hangi ağanın bu topraklar?**

— Bizimki Ahmet ağanın. Her kövün bir ağası vardır. Üç köyün bir ağası, beş köyün bir ağası, on köyün bir ağası. Her memleketin kendisine göre.

— **Köylü ile ağa arasında olay oldu mu hiç?**

— Bin dönüm bostan yeri vardı. Ağa tohum atmak istedi. Biz de bırakmadık. Velhasılı çok münakaşa ettik. Hökümat geldi. Sekizden biri kendisine verdi. Geri kalan köylülere verdi. Maalesef bu sene onu da aldı ağa. Gerisi ni de aldı.

— **Nasıl aldı?**

— Tehdit ederek. Köyden kovarım diyerek falan. O bakımdan köylüye baskıy la, zorla aldı. Jandarma da onlardan yana.

— **Adamları var. Silahlı tabi.**

— **Ağanın adamı da bu köyden mi?**

— Efendim geçen sene seçimler sırasında radyodan bazan dinliyorduk. Birisi 'av av av' diyordu. Ben ağanın köpeğiyim. Av av av deyince ben ağanın köpeğiyim de mek. İşte bunlardan her köy de beş altı tene var. Şimdi sen av köpeğine karşı gelirsen, sen gene batırdın get tin. Köpeği olduktan sonra ağa karışmıyor, kendisi hedefe girmiyor. E köpeği gelince nesini vuracaksın? Hökümata gelince... Maalesef oğlum sen kimsin. Mal zaten onun.

— Valla Mustafa Kemal de gelse öğrenemez ağan ne kadar hazine toprağı işliyor.

— Geçen sene arzuhal verdik. Üç sene evvel iki dilekçe geldi. Ondan sonra Validen iki tane mektup geldi. Efendim bu adam 1973 ten 1977 ye kadar maliyeden icar etmiş. Validen bu mektup geldikten sonra sen ne yapabilirsin?

— **Nasıl oluyor da ağa Validen bu mektubu sağlıyor?**

— Efendim Vali ile de dost tur kendisi. Tabii arkadaşı da var, falan falan yol gösteriyor kendisine. O da valiye gidiyor. Onlar cahildir, sen böyle bir mektup gönder, onlar köylüdür, anlamaz lar diyor.

— **Ağanın köpekleri dediğin adamlar kaç kişiler? Bunlar köylüden korkmuyor lar mı?**

— Ağa geliyor. Oğlum sağa bu kadar para vereyim. Sen falan adamlarla gahıp oturuyorsun. Senin nene gerek? Al sana bi kaç kuruş para. Bunlar seslendiği zaman sen de diyeceksin ağa şöyledir böyledir. Böyle bazılarını satın alıyor.

— Başka dertler de var. Mesela bir resmi gazete geliyor. Filan tarihten filan tarihe ne kadar hazine var onu dağıtacak millete. Bakıyoruz, ha resmi gazete gelmiş hazineyi artık dağıtacak. E hazine var diye biz de kulağımızı açıyoruz. Bir dilekçe veriyoruz. Bakıyorsun, dilekçe Diyarbakır'a geldiği zaman toprak komisyonuna, Müdür ağanın kendisini çağırıyor. E arkadaş filan adam hakkında böyle böyle şikayet etmiş diyor. Bak sonra demiyesin, gelirim sizin köye o toprağı dağıttırmaya. Ondan bıkaç ku ruş para alıyor. Ondan sonra ağa seni çağırıyor. Sen filan zamanda hakkımda şikayet etmişsin, böyle böyle erzuhal vermişsin. İnsan ne yapacağını şaşırıyor.

— Tüm dert toprak derdi.

— **Bu ağa bu kadar toprağı nasıl elinde toplayabilmiş? Nasıl sahip olmuş bu kadar toprağa?**

— Bizim dedelerimizin ahmaklığından. Gitmiş birisini öldürmüş, tapusunu almışlar. Birisini dövmüş, köyden çıkarmışlar. Bilmem ne yapmışlar. Ağaların ellerine bu kadar toprağı zapdetmişler.

— **Toprak reformu ne oldu?**

— Bilmiyorum. Urfa'dan çıktıktan sonra artık Mardin'e mi gelir, Diyarbakır'a mı gelir? Bilmiyorum artık geri mi götürecekler? Stop mu edilir? Yani böyle bir şeyler vardır diyorlar ya.

— Her tarafta birden yapılsa istiyoruz. Ama nerde?

— Yani diyorlar toprak re formu yapılacak diye. Bu olmasaydı yüz haneden belki 20 hane bile bulunmazdı. Herkes kendi çaresine bakardı. Ya ölürdü, ya kaçardı bir tarafa. Efendim toprak reformu olacak, ondan sonra hazine dağıtacak, efen dim şöyle böyle. Bu yüzden herkes bekleyip, yerinde oturuyor.

— **Ağa köyde kimlere icara toprak veriyor?**

Ferman Ağa ferman buyurmuş

1966'nın yaz aylarında DSİ'nin Sinan'da etütleri vardı. Orada iş bulmuş çalışıyordum. Çadırlarımız köyün girişinde, yol kavşağına kurulmuştu. Az ötede de Birecik'ten, Halfeti'den gelmiş pamuk işçilerinin çadırları vardı.

Ev sayısını iyi hatırlayamıyorum. Ancak Sinan, çevre köylere göre oldukça kalabalık bir köydü. Evler tek katlı ve kerpiçtendi. Köyün birkaç kilometre doğusundan, Dicle'nin en büyük kolu olan Batman çayı geçer. Batman çayıyla köy arasındaki kavaklık dışında tek bir ağaca rastlanmaz. Görülebilen her yerde pamuk, karpuz ve buğday tarlaları uzanır giderdi. Ekin biçme mevsiminde bir yanda biçer-döverler, öbür yanda yolları dolduran buğday dolu kamyonlar, traktörler vardı. Ağustos - eylül ayları boyunca Bingöl, Ağrı, Erzurum, Muş ve Bitlis gibi şehirlere kara ve demiryoluyla karpuz taşınırdı. Pamuk tarlaları, Sinan köylüleriyle göçmen köylüler ve Urfa'nın muhtelif yerlerinden getirtilen yabancı işçilerle dolardı.

Beş köyü içine alan (92 bin dönüm) ve hayat fışkıran bu topraklar Ferman Ağanındı. Köylülerin anlattıklarına göre Ferman Ağa isteğiyle ordudan ayrılan emekli bir subaymış. Diyarbakır, Adana ve bazı büyük şehirlerde apartmanları varmış. Köyde de üç katlı bir evi, kavaklıkla köy arasında havuzlu, özel jeneratörlü bir villası vardı. Haftanın her pazar günü Diyarbakır'dan, Batman'-dan Ferman Ağaya kızlar götürülürdü bu villaya. Mavzerli, tomsonlu nöbetçiler gece gündüz villasını, evini ve garajını beklerlerdi.

Sinan istasyonunun hemen yanındaki silolara bir iki küçük ağanın ürünleri dışında yalnız Ferman Ağanın buğdayları taşınırdı. O uçsuz bucaksız topraklardan gelen buğdaylar silolara sığmıyor, küçük tepecikler halinde sıralanmış yığınlar geniş bir alanı kaplıyordu. Daha sonraları Batman'a gidiş gelişlerimde hep aynı manzarayı görmüşümdür.

Ağanın en mutemet adamları muhtar ve kasaptı. Muhtar, aynı zamanda Çiftçibaşılık (kahyalık) yapardı. Bütün köylüler başka yerlerden gelmiş yerleşmişlerdi. Fakat bu köylülerden ağanın topraklarında sadece birkaç kişi çalışıyordu. Bunlar da karpuz tarlalarında yarıcılık-ortakçılık yaparlardı.

Aynı yılın haziran ayında seçimler olmuştu. Köylülere, kime oy verdiniz diye sorduğumuzda hep aynı cevabı alıyorduk: «AP'ye.» Ağa onu istiyormuş. Köylülerde büyük bir ürkeklik vardı ağaya karşı. Ağa ise zalim bir diktatör, insanların her türlü ilişkilerini tayin etme yetkisini kendisinde toplayan bir despot... Köy meydanında köylülerden birini ana-avrat küfrederek dövmek, garipsenmeyen bir olaydı. Ağa, köylülerin kürtçe konuşmasını yasaklamıştı.

Feodal baskının, ağaya köleliğin ne demek olduğunu ilk olarak bu köyde görmüş, çoluk çocuğuyla meyan kökü sökmek için mart ayı boyunca angaryaya koşulan bu köyün insanlarının anlattıklarını dinlemiştim. Ağalara kin duymasını burada öğrenmiştim. Ağalar varoldukça köylülerin toprak ve hürriyete kavuşamayacaklarını o zaman anlamaya başladım. Devletin, ağaların devleti olduğunu Sinan'da öğrendim.

Bir gün akşam üzeri Ferman Ağa kahveye gelmişti. Ondan hemen sonra da Bismil ilçe yöneticileri kaymakamın cipiyle kahvenin önünde durdular. Ferman Ağa bunların cipten inişlerini mağrur bir edayla seyretti. Elini sıktıklarında da aynı tavırla, yerinden kalkmadan kendilerine yer gösterdi. Az sonra; «Beyler, isterseniz buyrun havuza gidelim» deyip cevaplarını beklemeden arabasının direksiyonuna geçti, misafirleri de peşinden ciplerine doluşup havuza doğru gittiler.

Ertesi günü 9'da işten döndüğümüzde, herkes kulaktan kulağa yayılan bir haberle ilgileniyordu: «Ferman Ağanın muhafızları dün gece bir yabancıyı esir etmişler...» Arkadaşlarla bunu merak edip havuza doğru gittik. Uzaktan olanları izlemeye çalıştık: Ferman Ağa mayolu, villanın balkonundaki bir şezlongde yatmış, bir hizmetçi de elindeki yelpazeyle onu serinletiyordu. Tam o sırada, Ferman Ağanın 11-12 yaşlarında olan oğlu (şimdiki Ahmet ağa), elde silah villanın balkonunda göründü. Köşede büzülüp kalmış elleri kelepçeli köylüye tabancayı ağzına dayayıp, kim tarafından gönderildiğini, doğru söylemesini, aksi takdirde kendisini yaşatmayacağını bağıra çağıra söyledi.

Hizmetçilerinin anlattıklarına göre, bu kişi gece kavaklıkta nöbet bekleyen muhafızlar tarafından yakalanmış. Ferman Ağanın hasımları bir miktar para karşılığında Ferman Ağayı öldürtmek için göndermişler. Yakalanıp getirildiğinde, kaymakam, hakim, savcı, doktor ve malmüdürü de hâlâ ordalarmış. Bunlar, Ferman Ağaya, «istersen kendin öldürtüp parçalarını Batman çayına attırırsın, onu yapmak istemezsen de bize teslim edersin. Biz her türlü yardıma hazırız.» demişler. Bu haberler nefretle birinden diğerine aktarılırken, esir çocuğun en az seksen yaşlarına varmış ak sakallı babası da Ferman Ağanın villasının merdivenlerini iki büklüm, çıkmaya çalışıyordu.

RAİF İNAN

tiyoruz"

— Çiftli olana. 50 dönüm, 60 dönüm. Geri kalan köylü çiftsizdir. Bir gün gidiyor amelelik yapıyor. Başka gün gidiyor, başka yerde çalışıyor. Geçimini böyle sağlıyor.

— Ahmet ağa pamuk çapasına, toplamaya ne ücret veriyor?

— Kilo başına pamuğa 50 kuruş veriyor. Çapa zamanında 30 lira yövmiye veriyor.

Bu arada başka köyden olan yaşlı bir köylü konuştuğumuz köylüye Kürtçe olarak şöyle seslendi:

— Hele de ki, başka köylüler de var burda?

— Dayı sizin köyde durum nasıl?

— O da bundan beter. Ben Ermenilerin zamanından kalmayım. 50 nüfusun var. Şu kadarcık bile toprağım yok. Cenanlık (ortakçılık) da yaptırmıyorlar. Hep hazine. Hep hazine toprağına, Ermenilerin toprağına el koydular. Perişanım ben. Ne yapayım, elimden de gelmiyor gidip uzaklarda çalışayım. Kalmışım çaresiz.

— Dayı Ermenilerin meselesini de anlatır mısın?

— Ermeni köyüydü. Sonra elden ele geçti. Satıldı. Bugüne böyle gelindi.

— Peki Ermeniler ne oldu?

— Fermanları çıktı. Öldürdüler, kestiler hepsini. Kestiler, öldürdüler hepsini... Ya...

— Sultan Reşat, zamanında bu Ermenilere bir ferman kaldırdı. Yani bütün Ermenileri öldüreceksin. Ağalar tuttu temizledi, bütün temizledi. Esas bu ağaların arazileri Ermenilerden kalma.

— Şimdi sen söyle bize ne yapalım? Ne olacak, nasıl olacak? Siz daha iyi bilirsiniz? Biz ne yapalım acaba? Kaçalım? Kalalım? Muhaceret edelim? Başka bir hükümat bulunsaydı başka bir hükümata devredirdi bizi. O da yok. Hepsi bir hükümat olduğu için hiç bir yerden kaçılmaz. Çünkü nereye gitsen illa bir horozi var. Damın üzerine çıkmış 'kı kı kı kıııı' diyor. Günde beş dakka adını okuyor.

— Demin camiyle ilgili para geldiğini söylediniz. Cami varken yeniden bir cami mi yapmak istediler?

— O mesele şöyleydi: Erbakan efendi geçen sene bütün camilere para verdi ya. 1000 lira bizim camiye gönderdi. Dedim bizim cami var babom. Gel bizim derdimizi sor da ona göre. Var olanı vardır. Yok olanı yapalım.

— İşte bizim köyü görüyorsun ya. Bir kaç gün sonra suyu kalktı mı, Dicle kalktı mı köyden kimse çıkamaz. Bazan mahsur kalıyoruz. Bize köprü yapın, çok büyük değil dedik.

— Seçimlerde ağanın bir baskısı oldu mu?

— Kahvedeydik, ağa çağırdı seçim sırasında. Ben gitmedim, arkadaşlar gitmiş. Demiş 'bakın şimdiye kadar karışmadım ama bundan sonra solculara oy vermeyeceksiniz. Solculara vermeyin, kime verirseniz verin. Geri kalan Adalete verin, selamete verin, kime verirseniz verin.

— Ağa bazan köyden kovuyormuş, nasıl oluyor?

— Böyle oluyor. Ya sen filan işi yapacaksın, ya da köyde kalmayacaksın. Bütün köyler böyledir. Mesela hangi köye gitsen. Mesela ağa köylerinde, efendim sen filan işi yapacaksın. Ya evet başım üzerine diyeceksin, ya da başka yerde çalışıyorum diyeceksin. Ya peki öyle mi? Evini de al git. Ya benim fikrimde olacaksın ya da benim köyümden çıkacaksın.

— Bu bir köleliktir.

Burada Karamus köyünden köylüler aralarında Kürtçe konuşuyorlar. Bir köylü söze karışıyor:

— Bugün Batman'dan geldim. Bir adamla karşılaştım yolda. Nerden geliyorsun dedim. Batman'dan geliyordu. Tren kaçmış. Daha ben trene binmemişim. Avradımı ve çoluk çocuğumu göndermişim İstanbul'a çalışmaya.

— Bu cıvarda başka ağalar var mı?

— Çoktur. Daha yukarı çıksan Kepoğli var. Azizoğli var. Ağalar içinde en çok arazi olan Kepoğlidir.

— Kaç köyü var onun?

— Onunki köy hesabı değil artık. Eskiden çok köyleri vardı. 90 köyü vardı. Yukarı salat var ya. Ordan başlıyordu. Dereden. Doğru Silvana gidiyordu.

— Kepoğlu'nun 35 köyü var. Otuzbeş köyün haracını yiyor. Bizim ağanın kaç köyü varsa arazisi de onundur.

— Bizim memleket böyledir. Şimdi biz hökümete gidiyoruz. Senin halına bakmıyor. Mecbursun, bir ağaya gideceksin. O aşağılıktır işte, o aşağılıktır. Hükümette senin yüzün yok. Ne yapacaksın, diyorsun ben de ağaya gideyim. Benim işimi yapsın. Tabi senin işini yaptıktan sonra artık bütün reyini ona vereceksin. Bu düzen ağanın düzeni oluyor. Hükümet ağaların hükümeti işte.

Ağa baskısından uzak özgür bir insan olmak istiyoruz

Urfa ilinin Halfeti kazasının Günece (Harvanel) köyünde ikamet etmekle olan Dönmezler kabilesinin nüfusu 70'i aşkındır. Bu köy, Dönmezler kabilesinin köyüydü. Yalnız bu köyün çevresinde ağanın birkaç parça tarlaları vardı. Bu ağa, türkçe bilmez, tahsilsiz bir insandı. Büyük ağalar, bu adamı kandırıp Halfeti'ye götürmüş, şu kağıdı imzala demişler. İtiraz ettiği zaman «bu kağıda parmak basarsan artık kimsenin gücü sana yetmez. Hükümet sana bir kürk verecek. Ve sen köy muhtarı olacaksın» demişler. Meğer parmak izi basılan kağıtta, «ben bu arazimi sattım» diye yazılıymış. Aradan yirmi yıl geçtikten sonra (Bütün bu oyunları yapan Hasan'ın babası Müslüm ağaydı) parmak izini basan adam ölüyor. Geriye kalan iki oğlu, bir de yeğeni Hüseyin Dönmez, oğulları Mehmet ve İbrahim Dönmez, bir gün Bağluca köyüne baskın yaparak yurtlarına dönmek istiyorlar. Tabii onları bu işe sevkeden ağaların baskısıdır.

Hasan ağa, hemen Urfa ilinin Mahkeme heyeti ile, Halfeti ilçesinin güvenlik kuvvetlerini alarak köye gelir. Bütün evleri yakar, yıkarlar. Adamları da falakaya yatırarak 2 gün döverler. Sonra adam başına o zamanın kıymeti sırasında 10 bin lira ceza alırlar, evler yıkılmış diye. Hem kendisi evleri yıkıyor, hem de cezayı bunlardan alıyor. Kadınlara, çocuklara ve ailelerin yanan eşyalarına Güvenlik Kuvvetleri ve Mahkeme heyeti gülüp duruyorlar. Komşu köylerden seyirci çok gelmeseydi iktidarın adamları belki de kadınların ırzına geçerlerdi.

Bu ağanın baskılarına uğrayan ailenin çocuğuyum. Artık tahammül edilecek bir durum kalmadı. Bu fani dünyada acaba allah bizleri bu faşist ağalara yem olarak mı gönderdi. Bu durumdan ne zaman kurtulacağız? Bir nüfus cüzdanını ağadan habersiz, rüşvetsiz ne zaman alacağız? Özgür bir insan olarak ne zaman ağadan habersiz ailemizle başbaşa kalacağız? Jandarma baskısından ne zaman kurtulacağız? Acaba asırlar boyunca sülaleden sülaleye hep ağalara köle mi kalacağız? Başımızı sokacak, şahsımıza ait bir yuvaya ne zaman sahip olacağız? Acaba biz köylüler, ne zaman bu yobazlar, komandolar, jandarmalar ve sömürücü faşistlerden kurtulacağız?

Bizler, Günece köyünün Dönmezler kabilesindeniz.

Bütün köylü ve işçi ve kardeşlerimize duyururuz. Asırlardan beri zulümle şöhret olmuş ağaların baskıları altında ezilen ve gelecekleri de ezilmeye mahkum edilen ve artık hiç bir baskıya tahammül edemeyeceğimize inanan kanatsız, takatsız köylüyüz. Her türlü yapılan baskıları halkımıza dert yanar, şiddetle kınarız. Bütün kardeşlerimizin aynı çatı altında toplanıp geleceklerimizi baskıya maruz bırakmayacaklarını ve bu haksızlıklara son verileceğini umarız.

Dönmezler Ailesi
Günece (Harvanel) Köyü - Halfeti

Faşist ağaların zulmünü anlatıyorum

Urfa İlinin Halfeti kazasının Balaban köyündeki ağaların faşist baskılarını anlatıyorum. Şimdiki ağa Hasan Tanrıkulu'nun babası Müslüm ağa, fakirlere, köylülere baskı yaparak topraklarını ellerinden almıştır. Fakir halkı nüfus idarelerine çekerek «ben bu arazimi sattım» diye kağıt imzalatır. «Bu kağıdı niçin imzaladım» diye sorulduğu zaman da «hükümet sana bakacak, jandarma seni dövmeyecek, evini aramayacak, Koçar (vergi) vermeyeceksin, jandarmalar karına karışmayacaklar (bizim Kürt kadınları eskiden kalma fes giyerlerdi. Hiç bir şey yasak değil, ağa zulmü yasak değil, bu fes yasakmış)» diye halkı aldatmışlar.

Müslüm ağanın oğlu Hasan Tanrıkulu, Balaban köyünden başka, Bademhatun, İsak, Bağluca, Harvane, Artaş, Helbeni, Mizgebli, Nuhrut, Bozok köylerinin önemli kısımlarını eline geçirdi.

Ağa, bu toprakları, köylülere zulmederek, onları kendi adamlarına öldürterek, kimisini tehdit ederek, ele geçirmiştir. O sırada bu köyler Nizip'e bağlıydı. Nizip tapu dairesinin yanması üzerine ağa gözünü bu topraklara dikti. Sanki kendi toprakları kendisine yetmiyormuş.

Ağa hükümetteki adamlarına rüşvet vererek toprakları ele geçirdi. Ağa şimdi, zorbalıkla ve hile ile ele geçirdiği bu toprakları, topraklarını gerçek sahipleri köylüleri köle gibi çalıştırmaktadır. Ağa bu topraklarda çalışan köylülere biderlik vermekte. Köylüler ağadan aldıkları bu biderle eskiden sahip oldukları toprakları kendi öküzüyle sabanıyla sürer. Hasat zamanı, ağa gelir, ilkönce elde edilen buğdayın 1/10'unu öşür olarak alır. Geri kalanın da ikisi ağanın, biri köylünündür. Yani kendi toprakları üzerinde ağa için çalışan köylüye ancak zahirelik buğday kalır. O da sene yağmurlu geçerse.

Hasat kötü olduğu zaman ağa, köylüye borç para verir. Köylü bu parayı hiçbir zaman ödeyemez. Böylece ağanın yanında iyice köleleşir. Ağa köylülerin adına bankadan kredi alır. Bu paralarla petrol bayisi açar, traktör alır.

Köylü biriyle münakaşa ettiği zaman ağa, köylünün karakoldaki işini halletmek için para alır. Ağa, köylüye, kendisine para verdiği zaman jandarmadan dayak yemeyeceğini söyler. Bu para jandarma komutanıyla birlikte bölüşülür.

Ağa, bütün köylüyü baskısı altında çalıştırır. Fakir köylü dara düştüğü zaman köy kooperatifinden 1000 lira para ister. Yetkili ona bu parayı vermez. Köylü ağaya sığınır. Ağa ise bu parayı alır ve yarısını yer. Kalan yarısı ise ancak köylünün lambasındaki gaz yağı parasına yeter. Ondan sonra köylü, bu 1000 liranın faizini nasıl ödeyeceğini düşünür. Birinci tehdit gelir. İkinci tehdit hiciz gelecek. Evindeki yatağını kaybetmemek için başını alır, gurbete hamallığa gider. 3 ay çalışır, gelir kooperatife borcunu öder. Bu sefer ağanın tehdidine maruz kalır. Sen tarlalarıma iyi bakmıyorsun. Sen iyi nadas almıyorsun. Sen bana yaramazsın diyerek hemen o köyden göç etmesini emreder. Köylü de hemen başka köye gider. Evi barkı olmadığı için bu sefer kölelik yapacak başka bir ağa arayacaktır.

BİR KÖYLÜ

DEMİRÇEKME FABRİKALARINDA ORTAÇAĞ ŞARTLARI HÜKÜM SÜRÜYOR

"Ayaklarımız suyun içinde 400 derece sıcaklık karşısında çalışıyoruz"

HALKIN SESİ'nin muhabirleri bir Demirçekme fabrikasında çalışan bir işçi ile görüştüler. Bu işçinin kolu, üç yıl önce testereye kapılarak kopmuş. Şimdi fabrikada bekçi olarak çalışıyor.

HALKIN SESİ: Demirçekmelerdeki çalışma şartlarını anlatırmısınız?

CEVAP: Yüzyirmi kilo ağırlığındaki demiri, sekiz saat bir işçi devamlı olarak tezgâha veriyor. 120 kilo ağırlığındaki demiri fırından çekerek 3 metre uzaklıktaki tezgaha götürüyor. Bu işi bazı yerlerde iki işçi yapıyor. Çekilen demirin ağırlığı siparişe göre değişiyor. Fabrikada çeşitli bölümler var. Finişçi, hazırlamacı var, 120 kilodan başlıyor ve giderek inceliyor, inşaat demiri veya koşebent haline geliyor.

Bir de sıcaklık durumu var. Fırınların önündeki sıcaklık 400 derece civarındadır. Bir işçi, sekiz saatlik iş günü sırasında, hiç ter dökmüyorsa en az bir buçuk-iki teneke ter döküyor. Fırınların sıcaklığı çok fazla. Adam tezgahtan çıktıktan sonra hiç içmiyorsa altmış-yetmiş bardak soğuk su içiyor.

İşçiler on beş dakika ya da yarım saat ara ile değişiyorlar. Esasında patron istirahat vermiyor. Fakat tezgahların sayısı az olduğu için, işçiler sıra beklerken biraz nefes alabiliyorlar. Iş yerinde istirahat diye bir şey yoktur. Mesela bizim orda, yemekten hemen sonra ışbaşı yapılıyor. Bazı yerlerde bir saat yemek molası veriliyor, bazı yerlerde hiç verilmiyor.

HALKIN SESİ: İş kazaları çok oluyor mu?

CEVAP: İş kazaları haliyle tezgahta oluyor. Mesela ben testerede kolumu kaybettim. Testerenin emniyeti yoktu.

HALKIN SESİ: İş kazalarına karşı patronlar tedbir alıyorlar mı?

CEVAP: Tedbiri iş kazası olduktan sonra alıyorlar. İş elbiseleri tamamen yetersizdir. Aslında ateşten yanmayan amyantlı dizlikler vermeleri lazım. İşçiler kendilerini korumak için, altı tahta, üstü deri ayakkabılar giyiyorlar. Yalnız bu suya karşıdır. Yoksa kızgın demire kâr etmez. Kızgın demir tahtayı bile delip geçiyor. Deri ayakkabı hiç bir işe yaramaz. Kanunen patron, uygun iş elbiseleri vermek zorundadır. Fakat ucuza kaçmak için ucuz eşyalar alıyor.

HALKIN SESİ: Patron sendikalaşmayı nasıl karşılıyor?

CEVAP: Sendikalaşmayı engellemeye çalışıyor. Mesela geçen yıl, bu yüzden 26 kişiyi işten attı. Fabrika hala sendikasız. İşçiler şimdi yeniden sendikalaşmaya çalışıyorlar.

HALKIN SESİ: Işçilerin üzerinde ne gibi baskılar var?

CEVAP: Ustalar patron vekili durumunda. Ustalar izin vermezse viziteye bile çıkamıyoruz. Hamallar akşama kadar omuzunda demir indirip kaldırıyor. İki hamal yükleme yaparken biri kamyonda, biri de yerde olduğu için kazalar oluyor. Demiri işçilerin üzerine düşüyor. Hamallar sigortasız olduğu için hiç bir hakları da yok. Bir çavuşun emrinde köle gibi çalışıyorlar.

HALKIN SESİ: Geçen gün bir fabrikada bir işçi elektriğe kapılarak can verdi. Böyle kazalar sık sık oluyor mu?

CEVAP: Ateşlemeyi yapan kabloların tabandan boru ile geçirilmesi lazım. Ama patronlar masraftan kurtulmak için kabloları açıkta tutuyorlar. İşçiler devamlı kablolara basıyor, zaten başka çare de yok. Fabrika duman ve zehirli gazla dolu. Fırında tam ateşleme olmuyor. Bunun sebebi meme tıkanıklığı. Buna karşı tedbir alınmıyor. Eskiden yoğurt verirlerdi. Şimdi onu da vermiyorlar.

İstanbul'un Alibeyköy, Kâğıthane, Eyüp, Hasköy ve Küçükköy'deki demirçekme fabrikalarında ortaçağdan kalma azgın bir sömürü düzeni hüküm sürüyor. Buradaki fabrikalarda çalışan işçiler en ilkel şartlarla üretim yapmakta, her an ölüm veya sakatlanma tehlikesiyle burun buruna yaşamaktadırlar. Yeni - Gayret, Eke, Koçset, Ramas, Koçak, Akın, Kardemir, Desan, Birlik, Bahariye, Detel, Bekir Temizkaya, Alanyalı ve Çolakoğlu demirçekme fabrikalarında işçiler, her an ölüm tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Demirçekmelerin adı fabrikadır. Ama fabrikadan çok ortaçağ kalıntısı maden ocaklarına benzerler. Üretim en ilkel yöntemlerle yapılmaktadır. Fabrika denen yer, genellikle biriketten yapılmış, üstü çinko levhalarla örtülmüş dört bir yana açık bir hangara benzer. Fırının önünde demiri eritecek kadar yüksek derecede ateşin önünde kan ter içinde çalışan işçiler, bir yandan da kışın karına, ayazına tamamen açıktırlar.

Fabrikanın içinde üretim aracı olarak kütüklerin kızdırıldığı birkaç fırın ve kızgın kütük demirin çekildiği işçilerin tezgah adını verdikleri birkaç merdane vardır. Kömür veya mazotla ısıtılan fırınları ateşleyen elektrik kabloları tamamen açıktadır. Bu durum işçilerin hayatını tehdit ettiği halde hiç bir tedbir alınmamaktadır. İşçiler 380 derecelik sıcaklık karşısında demir çekerler. Kütük demir, fırınlarda kızdırıldıktan sonra işçiler tarafından kancalar la çekilir ve merdanelere verilir. Bu arada merdanelerin altında akan su, kızgın demiri soğutur. Yani işçiler, bir yandan da ayak bileklerine kadar soğuk suyun içinde bütün günlerini geçirirler. Daha sonra çekilen demir, hamallar tarafından fabrika meydanına taşınır. Zaman zaman yüz kiloyu aşan demir yükleri, demir çeken işçiler kadar hamalların da bellerinden sakatlanmalarına yol açar.

Demirçekmelerdeki çalışma şartları korkunçtur. Kızgın demir, üzerlerinde hiçbir koruyucu tertibat bulunmayan işçilerin vücutlarının beş-on Cm. ötesinden geçer. İşçiler kızgın demirden kendilerini biraz olsun koruyabilmek için ayaklarına çuval vb. şeyler sararlar. Giydikleri tahta ayakkabılar ise takunya vazifesini görür ve su içindeki ayaklarının biraz olsun rahat etmesini sağlar. Patronlar İş Kanunlarının açık hükümlerine rağmen, fabrikalarda hiçbir koruyucu tedbir almazlar. Çalışma müfettişlerinin ve başka yetkililerin hiçbir denetimine rastlanmaz.

Demirçekmelerin bir ikisi dışında diğerlerine sendika girmemiştir. Bölge, işçilerin sendikalaşma mücadelesinin yoğun olduğu bir bölge olmasına rağmen, sendikalar demirçekmelere girememiştir. İşçilerin sendikalaşma talepleri bugüne kadar ağır bir baskı ve zulümle önlenmeye çalışıldı. İşçilerin sendika sokmayı başardıkları Kardemir ve Birlik Demirçekme'de sendika etkisizdir. İşçilere bir hak sağlanmamıştır. İşçilerin sendika sokmaya çalıştığı Koçak Demirçekme'de patron son çare olarak, sarı sendikayı sokmayı kabul eti. Fakat bu sendikanın işçilere hiçbir yararı olmadı. İşçilerin fabrikaya getirtmek için direnişe geçtikleri Maden-İş sendikasının başındaki sendika ağaları, direniş sırasında işçileri yalnız bıraktılar. Polis ve jandarma baskısını görünce de işçilere «kendilerine başka bir sendika bulmalarını» söylediler.

1975 Temmuzunda 11 işçi Sendikalaşmak istedikleri için Koçset Demirçekme'den atıldılar. Yeni - Gayret'in patronu da aynı yolu tutarak işçileri sokağı attı. Sendikalaşma talebi yüzünden bugüne kadar bir çok işçi işinden olmuştur.

Çalışma şartları farklı iki işçi gurubu yaratılarak, aynı fabrika içindeki işçilerin birliği bozulmak istenir ve bu yoldan da sendikalaşma engellenmeye çalışılır. Demirçekme'de çalışan işçilerin büyük bir kısmının sigortası dahi yoktur. Bunlar, çekilen demiri yükleme işinde çalışan işçilerdir. Yani hamallık yapanlar. Buralarda patronlar. Sigortasız işçi çalıştırmayı çavuş adını verdikleri aracılarla yürütürler. Açıkta, en ağır yükleme işinde çalışan işçiler çavuşların insafına terkedilmiş durumdadırlar. Patron çavuşlara götürü iş verir. Diğer yandan Demirçekme patronu ve hamaliye işlerini yürüten çavuş, işyerinde iki ayrı işveren imiş gibi gösterilir.

Demirçekmelerdeki çavuşlar, toprak işçilerinin tarihe gömmek için mücadele ettikleri dayıbaşılarının, elcilerin rolünü fabrikalarda oynarlar. Aradaki tek fark, dayıbaşının işçilerin emeğini ağalara ve toprak beylerine satmasına karşılık, demirçekme çavuşlarının işçilerin emeğini patronlara satmasıdır.

Çavuşlar, genellikle köyden yeni gelmiş ve hemşerilik duygularından henüz kurtulamamış işçileri çalıştırırlar. Hemşerilik bağlarını istismar eden çavuşlar; işçileri böler. Hem de işçileri maddi ve manevi yollardan kendilerine bağlayarak sömürürler. Çavuşların adamları, ispiyoncular, işçilerin birliğini bozup mücadeleyi kırmaya çalışırlar.

Demirçekmelerde hiç bir can güvenliği yoktur. Demirçekmelerde işçiler ateşle oynar. Bu yüzden sık sık iş kazaları olur. Koçset Demirçekme'de son altı ay içinde iki işçi, çıplak elektrik kablosuna basarak can verdi. Onbeş gün kadar önce ölen Erzurumlu Hüseyin Mertoğlu, 23 yaşındaydı. İş kazasından birkaç saat sonra hastaneye giden arkadaşları ve ailesi bir köşede kirli iş elbiselerinden başka bir şey bulamadılar. Sivaslı bir işçinin bacağına demir saplandı. İşçi ertesi gün ortadan kayboldu. İşçinin, bırakalım hakkını alıp alamadığını, nereye kaybolduğunu bile arkadaşları bilmiyor.

İş kazalarına uğrayan işçiler, sendikasız ve hatta sigortasız oldukları için, patronun tazminat olarak verdiği birkaç kuruşa razı olmaktan başka bir çare görmüyorlar.

Devrimciler, ne kadar zahmetli olursa olsun, toplumun en ezilen, en yoksul kesimleri arasındaki mücadeleyi esas almalıdırlar. Bu köhne düzeri paramparça edecek olan kuvvet, ezilen işçilerin güçlü kollarında yatmaktadır.

Demirçekme işçileri;

Sendikalaşmak istiyor,

Sigortaya girmek istiyor,

İş kazalarına karşı tedbir alınmasını, tedbir almayan patronların cezalandırılmasını istiyor,

İş güvenliği istiyor.

Çavuşluğun kalkmasını, bütün işçilerin iş yerinin işçisi sayılmasını istiyor.

Bütün işçilerin eşit haklara sahip olmasını istiyor.



ANKARADAKİ TRAKTÖR YEDEK PARÇA ATÖLYESİ İŞÇİLERİ DİRENİŞTE

Ankara Site Yurdu arkasındaki traktör parçaları imal atölyesi işçileri bir süredir direnişte bulunmaktalar. Çağdaş Metal-İş'e üye olan işçilerle HALKIN SESİ muhabirleri konuştular. Aşağıda HALKIN SESİ muhabirleriyle işçiler arasında geçen konuşmayı yayınlıyoruz:

HALKIN SESİ: Direniş nasıl başladı?

CEVAP: İşyerimiz 15 kişi çalıştıran bir atölyedir. Direniş 19 Aralık 1975 günü 11 kişi ile başladı. Geriye kalan dört kişiden biri daha önce patron tarafından işten atılmıştı. Diğer üç kişi de işe gelmiyordu.

Toplu sözleşme sonunda kazandığımız 76 kuruş zammı patron bize vermiyordu. Halen asgari ücret üzerinden maaş almaktayız. Elimize 800-900 lira geçiyor. Bizim çoluk çocuğumuz var. Kirada oturmaktayız. Bu para ile bir ay geçinilmeyeceği gün gibi ortada. Ayrıca hiç çocuk zammı da ödenmemekte. Patron «Sizin doğan çocuklarınızdan bana ne» diyecek kadar ileri gidiyor. Zarar ediyorum diyerek her ay elimize geçen paradan 100 lira kesmekte.

Sendika temsilcisi Necati Bodur şunları söyledi:

Ben işe 470 lira ile başladım. 1973'de. Aynı yılın Mart ayında patron maaşımı bin lira yapacağına söz verdiği halde, maaşımı ancak 580 liraya çıkardı. Ben işe başladığımda 25'i sendikalı 50 işçi vardı. Patron 35 kişiyi işten attı. 15 kişi çalışmaya başladık. Attığı işçilere bir kuruş bile tazminat vermedi. Atılan arkadaşlardan ikisi aradan iki yıl geçtiği halde iş bulamadılar. Geri alınmak için yaptıkları müracaat da kabul edilmedi. Haftada elli iki saat çalıştığımız halde 48 saate göre para ödenmekte. Her haftanın dört saati bedava çalışmaktayız.

HALKIN SESİ: İş yerinde sık sık kaza oluyor mu?

CEVAP: Atölyemiz Türk traktör fabrikasının yedek parçalarını imal etmektedir. Devamlı makinalarla uğraşıyoruz. Çok ufak yaşta çocuklar hiç kullanmasını bilmedikleri tezgahların başına yollanmakta. Kaynak makinalarının şartelleri yoktur. Preslerin korkuluğu olduğu halde takılmamaktadır. Preslerin el pedalları da yoktur. Bu yüzden bir çok arkadaşımız kazaya uğradı. Bir arkadaş sağ elinin iki parmağını kaybetti ve patrona tazminat davası açtı. Davayı kazandı ama patron sahte evrak yaparak arkadaşa 12 bin lira yerine 8 bin lira ödedi. Diğer bir arkadaş da sağ elinin üç parmağını kaybetti ama tazminat alamadı. Patron «hükümet benim neyimi alacakmış» deyip, arkadaşı tabanca ile tehdit etti.

HALKIN SESİ: Talepleriniz nelerdir?

CEVAP: 8 saatlik iş gününün uygulanması ve fazla çalıştığımız saatlerin ücretlerinin ödenmesi. Bir saatlık yemek tatili istiyoruz. Havalandırma ve banyo tertibatı hiç yoktur. Sobalar uzun zaman yakılmamıştır.

HALKIN SESİ: Direniş sırasında sendikanız Çağdaş Metal-İş'in tavrı ne oldu?

CEVAP: Sendika bize ayda 750 lira veriyor. Ama şimdi DİSK'e katıldı. SSK'da DİSK'in tutumunu biliyoruz. Bir de başka bir iş yerinden bize bağış olarak gönderilen 500 liraya DİSK el koymak istedi.

Daha isteklerimizin hiç birini kabul ettiremedik. Fakat yılmadık ve yılmayacağız. 11 kişi direnişi sonuna kadar götüreceğiz.

DÜZELTME

Dergimizin 43. sayısının 5. sayfasındaki «Eli Kanlı Bir Avuç Azınlık» yazısında yer alan 'Bu sefer revizyonistler faşistlere dönüp teröre fazla boşvermemelerini çünkü bunun halkın mücadelesini şiddetlendireceğini söylüyorlar.' cümlesindeki 'boşvermemelerini', 'başvurmamalarını' olacaktır.

Düzeltir, özür dileriz.

DİRENİŞTEKİ UYGUN PLASTİK İŞÇİLERİ:

«Zorbalığa karşı bütün halk birleşmeliyiz»

Bizler Uygun Plastik Sanayi ve Kollektif Şirketinde 20'si kadın olmak üzere 47 arkadaş çalışıyorduk. 6 arkadaş dışında çoğumuz fabrikada bir-iki senéliğiz. Elimize ayda ancak 900 lira geçiyor.

Fabrikada iş güvenliği yok. Her şeyden önce patronun ve onun temsilcilerinin sürekli manevi baskısı altındayız. Devamlı işten atılma tehdidi ile karşı karşıyayız. İşimiz plastik işi olduğu için, zehirli kimyevi maddeler bulunan bölümlerde çalışan arkadaşlara yoğurt verilmesi gerekirken, bizim fabrikada hiç verilmez. Doktora gitmek istediğimizde ilkönce bir sorgu safhasından geçeriz. Hastalığımıza çoğu kere inanılmaz. Bir saat dahi doktora gitmek için ayrılsak, o günkü ücretimiz derhal kesilir. Ki bizler, ancak çalıştığı günler karnını doyuran, çalışmadığı gün aç kalan insanlardanız.

Sendikalı işyerlerinde elde edilen sosyal hakların çoğundan yoksunuz. Bu nedenlerden dolayı sendikaya girmek istedik ve Lastik-İş sendikasına başvurduk.

Patron bu isteğimizi duyunca karşımıza dikildi. Bizlere önce şunu söyledi: «Madem ki sendikalaşmak istiyorsunuz, benim tanıdığım iyi bir sendika var, ona üye olun». Patronun söylediği sendika Kauçuk-İş'ti. Bizler, istediğimiz sendikaya üye olacağımızı söylediğimizde, patron deliye döndü. Bir kadın arkadaşımıza hepimizin önünde ahlâksızca hakaret etti. Daha da ileri giderek, «Demek sen sendika istiyorsun ha, al sana sendika» deyip, tokatlamaya başladı. Bizler arkadaşımızı elinden alınca, patron şunları söylemeye başladı: «Bütün servetimi heba ederim, yine de istediğiniz sendikayı buraya sokmam.»

Bizler, tekrar istediğimiz sendikayı seçeceğimizi belirttik. Mücadeleyi göze alarak, Lastik-İş sendikasına üye olduk. Birkaç gün sonra ilk üye olan 9 arkadaşımız «ekonomik kriz» bahanesiyle işten atıldı. Patrona, arkadaşlarımızın işe alınmasını bildirdiğimizde, «hiç birinizi işe almıyorum» dedi. Bunun üzerine direnişe başladık. «Ya hepimiz, ya hiçbirimiz» dedik.

28 günden beri direniyoruz. Patronun baskısı direniş günlerinde de devam etti. İlkönce üzerimize satılmış adamlarını gönderdi. Bizler yılmadık, dağılmadık. Bunun üzerine 4 arkadaşımız hakkında «tehdit» iddiasıyla dava açıldı. Amaç, gözümüzü korkutmak ve direnişimizi kırmaktı. Daha sonra patron, makinaları başka bir yere taşımaya ve yeni işçi almaya başladı. Sözümona patron ekonomik kriz içindeydi. Fabrikadan taşıdığı makinaları, başka bir patronun işyerine koyarak orada kaçak çalıştırıyordu.

Patron, kârının düşmemesi için her türlü dalaverayı çeviriyordu. Makinaların kaçak çalıştırılmasının kanuni kılıfını pek güzel bulmuştu. «Zarar ediyorum, sattım» diyordu. Bu yolsuzlukları Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne tesbit ettirdik. Mücadelemizden sadece bizim fabrikanın patronu değil, çevremizdeki fabrikalarda sendikasız işçi çalıştıran bütün patronlar endişeleniyor ve korkuyorlardı. Çünkü bizim mücadelemiz diğer işçilere de örnek oluyordu.

Nihayet patron, son oyununu oynadı. Direnişimizin yirmi altıncı günü, etrafımızı bir sürü polis çevirerek, çadırlarımızı ve pankartlarımızı sökmek, iki arkadaşımızı götürmek istediler. Biz direndik. Arkadaşlarımızı vermedik. Polis, «elebaşınız kim» diyordu. Biz elebaşımızın olmadığını söyledik, «ya hepimizi, ya hiçbirimizi» dedik. Eli silahlı polisler üzerimize saldırarak, kadın erkek demeden bizleri sürüklediler, insanlık dışı hareketlerle hepimizi karakola, oradan da İkinci Şube'ye götürdüler. Bir gece orada kaldık.

Bu uygulamalarla patronların işçilere karşı birleştiğini, kanunların onların çıkarına işlediğini bir kere daha gördük. Bizlere karşı girişilen zorbalığın ve köleci zihniyetin, ülkemizdeki tüm işçilerin, köylülerin, memurların, aydınların, gençlerin, yurtseverlerin, tüm halkımızın başına çörek lendiğini biliyoruz.

Onlar bize karşı birleşirse, biz de onlara karşı birleşmeliyiz.

Kurtulmak yok tek başına,
Yumruktan ve zincirden
Ve
Baskı, zulüm ve sömürü zilletinden.

Üye olmak istediğimiz sendikaya gelince: Sendika yöneticileri başından itibaren çok pasif davrandı. Bize hiç yardım etmiyordu. Sendikacılar geldiklerinde, bizi direnişimizin başından itibaren destekleyen diğer işyerlerinden ve devrimci kuruluşlardan gelen pankartları kaldırmamızı istediler. Sendika yöneticileri, bizi desteklemek için gelen devrimci kişileri aramıza almamamızı istiyorlardı.

Biz gördük ki onların istemedikleri kişiler, gece gündüz bizimle beraber olan, bizim başarımız için her türlü yardımı esirgemeyen kişilerdi. Gerçek devrimciler'le, devrimcilik ticareti yapanları çok iyi gözledik. Arkadaşlarımızın karakola götürüldüğünü sendikaya bildirdiğimizde, yöneticilerden şu cevabı aldık: «Biraz dayak yesinler, akılları başlarına gelir.» İşçi sınıfının mücadelesini veriyoruz diyen sendikacılar aramızda yoktu. Bunun için, sendikaların başına çöreklenen bu tür işçi simsarlarının, sendikalardan uzaklaştırılmasının gereğini kavradık.

Kardemir işçilerine karşı patron-sendika ağası işbirliği

Kâğıthane'deki Kardemir Demirçekme fabrikasında, bir yıl önce Maden-İş sendikasına girmeye önderlik etmiş olan 17 işçi işten atıldı.

Kardemir işçileri, arkadaşlarının işten atılmasına karşı çıkarak işi yavaşlattılar. İşçilerin direnişe geçeceğini anlayan patron, direnişi önleyebilmek için mal yokluğunu bahane etti ve fabrikanın kapısına, fabrikayı bir hafta kapattığı ilanını astı.

Patronun mal yokluğundan bahsetmesi, tamamen bir bahaneden ibarettir. Patron fabrikayı kapattığı süre içersinde malla i başka fabrikalara dağıtmaya çalışmıştır. Patronun bu oyununu anlayan işçiler fabrikanın içinde direnişe geçerek, malların dışarıya çıkarılmasını engellediler.

İşçilerin direnişe geçmesi üzerine patron, jandarma çağırmış ve direnişi kırmak istemiştir. Fabrikaya gelen jandarma komutanı işçilere dağılmalarını, aksi takdirde saldırıya geçip direnişi dağıtacakları tehdidini savurmuştur.

Kardemir işçiler jandarma komutanının bu tehdidi karşısında gerilemediler. Sürdürdükleri mücadelenin haklı bir mücadele olduğunu, iş güvenliği sağlanıp arkadaşları geri alınıncaya kadar direneceklerini bildirdiler.

Maden-İş'in başındaki sendika ağaları, Maden-İş sendikasına girmek için uzun mücadeleler veren Kardemir işçilerini yalnız bıraktılar. 17 işçinin işten atılması karşısında seslerini çıkarmadıkları gibi, direniş sırasında da işçilere destek olmadılar. Sonunda patronla anlaşarak, işçilerin direnişlerinin kanunsuz olduğunu, patrondan hiç bir hak talep edemiyeceklerini bildirdiler. Bütün bu baskılara rağmen Kardemir işçilerinin direnişi kararlılıkla devam ediyor.

«ÇİN SAVAŞIYOR»

romanını okuyalım

«Bitler zayıf ve aç vücutlarının üstünü bir örtü gibi kaplamıştı. Birçokları artık ayakta duramayacak kadar hasta düşmüşlerdi. O zaman yalnız başlarına bir kenara çekiliyorlar ve son bir kurşunla hayatlarına son veriyorlardı. Askerlerin beyazlarla karşılaştığı her dağ yamacında, her köyde artık sürüyle şehit oluyorlardı. Ölürken kısık sesleriyle Enternasyonal'i söylüyorlardı. Bu son avuntularıydı. Bütün bu otuz gün içinde düşman saflarına geçen tek bir insan, tek bir ihanet olmamıştı. Dudaklarından dökülen basit, sert kelimeler sarsılmaz inançlarını ve Guomindang'a, ağalara ve generallere karşı ölçüsüz kinlerini açıklıyordu. Ölüm korkusundan da büyüktü kinleri.»



Kızıl Ordu, Çin halkının bağrından doğmuştu

Yukardaki satırlar Bora yayınlarının çıkardığı «Çin Savaşıyor» adlı romandan alınmıştır. Romanın yazarı Agnes Smedley, Kızıl Orduya katılmış, Çin halkının yanında on iki yıl emperyalizme ve feodalizme karşı çarpışmış. Amerikalı yazar, Çin halkının korkusuzca ve fedakarca savaşmasının nedeninin, Kızıl Ordu ve Çin Komünist Partisinin tamamen kitlelere dayanması, daima kitle çizgisini izlemesi olduğunu zengin örnekleriyle ortaya koyuyor. Kitap, **«Kahrolsun halkı aldatan sömürücü ağalar ve zengin tüccarlar! Toprak köylüye! Yaşasın sekiz saatlik iş günü! Kahrolsun emperyalistlerin bekçi köpeği Guomindang! Yaşasın köylü birliği! Toprak kirası ve vergi ödemeyi reddedin! Borçları ödemeyin! Yaşasın işçi ve köylülerin Kızıl Ordusu!»** şiarlarıyla silaha sarılan Çin halkının bütün engelleri aşarak zafere ulaşmasının, Çin Komünist Partisi'nin doğru siyaseti ve halk kitlelerinin bağrından çıkan Kızıl Ordunun yorulmaz savaşçılarının mücadele azmiyle mümkün olduğunu şiirsel bir dille anlatıyor.

Çin devrimcileri ancak halkın büyük çoğunluğunun menfaatlerini savunarak zafere ulaşabileceklerini biliyorlar. Kızıl Ordu'nun her gittiği yerde köylüler Kızıl Ordunun başka bir orduya, hele hele emperyalistlerin ve toprak ağalarının ordularına hiç benzemediğini anlayarak Kızıl Orduya katılıyorlar. Gerçekten Kızıl Ordu tamamen halkın bağrından çıkıp, halkın menfaatlerini savunmanın yanısıra askerler ve komutanlar arasındaki ilişkiler açısından da hiç bir orduya benzemiyor. Kızıl Ordunun kumanda heyeti ve Siyasi Büro aynı derecede sorumluluk taşıyorlar, bunların üstünde de Çin Komünist Partisinin yönetimi bulunuyor.

Çin Komünist Partisi'nin siyaseti özümleniyor ve her birlik kendi bölgesinin şartlarına göre bu siyaseti uyguluyor, bu siyaset doğrultusunda kitleleri mücadeleye sokuyor ve örgütlüyor. Köylüler arasında komiteler meydana getirerek kendi yönetimlerini kuruyorlar. Kararları kollektif olarak alıyorlar, örgüt için de disiplin ilkesini titizlikle uyguluyorlar. Demir disiplinli Kızıl Ordu askerleri komutanlarını birer amir değil, birer yoldaş olarak görüyorlar. Hiç bir fark gözetilmeksizin komutanlar da askerlerle aynı şartlarda yaşıyor ve aynı şartlarda savaşıyorlar. Görev zamanında yöneticileri olan Mao Zedung ve Çu Teh, aynı zamanda yoldaşları ve kardeşleriydi. Askerler üstün başarı gösterdikleri için bir mükafat aldıkları zaman bunu hemen komutanlarıyla paylaşıyorlar, **«Zavallı adam, ne yapsa mükafat alamaz, çünkü başkumandan! Onu davet edelim»** diyorlar.

En güçlü bağlarla, yoldaşlık, kardeşlik bağlarıyla birbirine bağlanan Kızıl Ordu askerleri, beyaz askerlere karşı sadece ateşli silahlarla çarpışmıyorlar. Halkın taleplerini dile getiren şiarları kurşunlardan da etkili oluyor ve Beyaz ordunun askerleri bölük bölük onlara katılıyorlar. Kızıl Orduya katılan beyaz askerler, **«Biz generallerin peşinde bin li ve daha fazla yol yürüdük. Onların esiriydik. Bize silah verin ve nasıl savaşacağımızı gösterin. Nasıl öleceğimiz önemli değil»** diyorlar. Kızıl Ordu askerleri ise şöyle cevap veriyorlar: **«Biz ölmek için değil, yaşamak için savaşıyoruz! Biz bir işçi-köylü ve asker hükümeti, bir sovyet hükümeti kurmak istiyoruz. Bizim yanımızda kalın kardeşler, ölmek için değil, yaşamak için bizimle birlikte savaşın!»**

Kitleleri bilinçlendirmeden, onlara silahlı mücadelenin gereğini kavratmadan düşmana saldırmanın maceracılıktan başka bir şey olmadığını Çin devriminin pratiği bir kere daha ortaya koyuyor. Kian şehrini ve daha sonra Şangpo'yu almaya hazırlanan Kızıl Ordu, ordaki halkın henüz silahlı mücadeleye atılmaya hazır olmadığını görerek geri çekiliyor ve propaganda faaliyetlerini sürdürüyor. Halkın desteğini almadan savaşa girmenin yenilgiden başka bir sonuç vermeyeceğini biliyorlar. Kitlelerin kurtuluşunun hangi yolla olacağını, gerçek menfaatlerinin ne olduğunu sadece devrimcilerin kavraması yetmiyor. Bunu halk kitlelerinin de kavraması şart, çünkü devrimi yapacak olan onlardır.

Kızıl Ordunun düşmana karşı büyük bir zafer kazanmasının en önemli etkenlerinden biri de sürekli ve sistemli bir şekilde siyasi çalışma yapmasıdır. Kızıl Ordu askerlerinin büyük bir fedakarlıkla, yılmaksızın mücadele edebilmelerinin sebebi, son haddine varmış olan sınıf kinlerini, doğru bir siyasetle birleştirmiş olmalarıdır. Kızıl Ordunun halkla birliğini oluşturan, siyasi çalışmayı esas almalarıydı.

Çin devrimcileri daima «Siyasetin Silahlara kumanda etmesi» ilkesini uyguladılar. Aksi, devrimin yenilgiye uğraması demek olurdu. Siyasi bilince sahip kitleler ne için savaştıklarını daha iyi kavrıyor ve silahlarına daha sıkı sarılıyorlardı. Böyle bir orduyu yenmeye hiç bir gücün silahı yetmezdi.

Kızıl Ordu her gün düzenli olarak, hatta bütün gün boyu savaşmış olsalar dahi siyasi ve ideolojik eğitimini sürdürüyordu. Gittikleri her yerde kitle toplantıları düzenliyor, devrimin meselelerini halkla beraber tartışıyorlardı. Böyle toplantılarda çoğu zaman Mao Zedung ve Çu Teh konuşuyordu. Aşağıdaki paragraf siyasi eğitimin kitleler üzerinde ne kadar etkili olduğunu çok canlı bir şekilde anlatıyor:

«Bu konuşmadan sonra işçiler ve köylüler yalnız olmadıklarını, bin misli bir güç tarafından kovalanan küçücük bir ordudan ibaret olmadıklarını öğrenmişlerdi. Denizlerin ötesinde de aynı kendileri gibi savaşan insanlar, kardeşler, mücadele yoldaşları görüyorlardı. Rus işçilerinin başardıklarını onlar da başarabilirlerdi. Çin Kızıl Ordusu da Ruslarınki kadar çelikten, ezilmez ve yenilmez olabilirdi. Bu inanç omuzlarını gerdi. Hayallerinde bakışlarını beş yönde gezdirdiler: Yangze'deki ve deniz sahilindeki, çelik zırhlı emperyalist gemilerini... Hunan ve Kiangsi şehrinde onlara karşı toplanan, emperyalistlerin silahlandırdığı Guomindang sürülerini görür gibi oldular. Sonra düşünceleri milyonlarca Çin emekçilerine kaydı. Şimdi öğrendiklerini onlara da öğreteceklerdi, onları son mücadeleye kadar dayanacakları bir cesaretle dolduracaklardı.»

Çin devrimini gerçek olaylara dayanarak anlatan bu roman, kitlelere güvenme, kitle çizgisini izleme, bütün bunları yaparken siyaseti her şeyin üstünde tutma ve devrimci çalışma tarzının yanısıra, kitlelerin teslimiyetçiliğe karşı mücadelesiyle ilgili bir çok örneği kapsamaktadır. Emperyalistlerin ve toprak ağalarının saldırıları onları yıldıramıyor, saldırılara yiğitçe karşı koyuyorlar. Gericileri ancak direnerek yenebileceklerini biliyorlar. Erkekler, kadınlar, çocuklar, yaşlılar yılmadan, ölümü hiçe sayarak savaşıyorlar. Bugünkü sosyalist Çin'in habercileri olan bu kitleler öldükleri zaman da mücadelenin süreceğini ve kaaznacaklarını biliyorlar. Roman bu kahraman insanların ilk büyük zaferleri olan Geçici Merkezi Çin Hükümetinin kurulmasıyla son buluyor. Bütün devrimcilerin okuması ve dersler çıkarması gereken bir kitap.